

Нова модель вирішення трудових спорів в Україні

НА ЗАСІДАННІ НТСЕР ГОЛОВА СЛУЖБИ ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПРИМИРЕННЯ ОЛЕКСАНДР ОКІС ПРЕЗЕНТУВАВ НОВУ МОДЕЛЬ ВИРІШЕННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ В УКРАЇНІ

.10

ДИСКУСІЯ

МЕТА ПРОФСПІЛОК – ТОРЖЕСТВО СПРАВЕДЛИВОСТІ

З різною періодичністю революції на піку зубожіння піднімали народ на праведну боротьбу за справедливість. Потім виявлялося, що сама справедливість відразу після перемоги народу «втрачалася».

.07

ФІНАНСИ

ПІЛЬГИ З ОПОДАТКУВАННЯ ІНВАЛІДІВ

Які пільги при сплаті податків мають підприємства й організації громадських організацій інвалідів?

.12

ФОТОРЕПОРТАЖ ЧАС ЖАЛОБИ

Час покаже, чи були ці жертви марними, а чи стали початком змін у правильному напрямку. Однак сьогодні можна впевнено сказати: саме вони змусили змінити ставлення кожного з нас до всього, що відбувається навколо...

.13

№ 9 (731) | 27.02.2014

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ОФІЦІЙНО | Федерація профспілок України звернулася до ГПУ, МВС, СБУ, ДСНС, КМДА з проханням вжити всіх необхідних заходів для ліквідації надзвичайної ситуації у Будинку спілок. **.02**

ПРЕЗИДІЯ ФПУ | Президія ФПУ звільнила із займаної посади її Голову Кулика Ю. М. та обговорила першочергові завдання профспілок, що будуть винесені на засідання Ради. **.02**

ДОПОВІДЬ | УВ рамках підготовки 7-ї доповіді уряду України щодо реалізації положень Європейської соціальної хартії (переглянутої) представники СПО всеукраїнських об'єднань профспілок взяли участь у першому засіданні експертно-консультативної ради. Доповідь стосується тематичної групи «Діти, сім'я, мігранти». **.03**

ТЕМА НОМЕРА

У КРАЇНІ ВІДБУЛОСЯ ПОВНЕ ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ ВЛАДИ

Понад 80 загиблих, тисячі поранених, більше 50 зниклих безвісти... Така ціна перезавантаження влади в Україні і надії на інше майбутнє. Більше трьох місяців країна жила в тривожному очікуванні, в форматі постійних протистоянь. Трагічну розв'язку

приніс останній тиждень. Тепер у державі інше керівництво, інша влада. «Профспілкові вісті» підготували огляд драматичних подій в Україні, що згодом будуть вписані до підручників новітньої історії країни. **.08**

Олексій Лич: «Крізь терни – до виконання колективного договору» **.05**

ДОЛУЧАЙТЕСЬ ДО ОБГОВОРЕННЯ
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ОФІЦІЙНО

ПРО НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ У БУДИНКУ СПІЛОК

У терміновому порядку ФПУ звернулася з листом до Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Держслужби з надзвичайних ситуацій, Київської міської державної адміністрації, в якому повідомляється про надзвичайну ситуацію у Будинку спілок.

У листі, зокрема, зазначається, що після 18 лютого у ході загострення протистояння на Майдані Незалежності, враховуючи небезпеку та загрозу життю і здоров'ю, всі посадові особи ФПУ, всеукраїнських профспілок, Київської обласної ради профспілок, працівники господарських служб були змушені покинути приміщення. Вранці 19 лютого зі ЗМІ стало відомо, що починаючи з 22-ї години будівля, яка перебуває у власності ФПУ, охоплена полум'ям. Унаслідок цього було знищено майно профспілок та комунікаційні мережі. Є велика ймовірність втрати

первинної документації, статутних та бухгалтерських документів декількох десятків юридичних осіб, які розміщувалися у Будинку спілок. Територією будівлі ходять сторонні особи.

ФПУ надзвичайно занепокоєна такою ситуацією у Будинку спілок, проте не може впливати на безпеку та інші обставини, а отже, не може нести відповідальність за можливі подальші наслідки.

Федерація профспілок України звернулася з проханням до вищезазначених державних органів вжити всіх необхідних заходів для ліквідації надзвичайної ситуації у Будинку спілок.

Окрім того, оперативно створено робочу групу ФПУ, яка здійснює роботу щодо розміщення працівників апарату ФПУ, всеукраїнських профспілок, Київської обласної ради профспілок та організацій їх нових робочих місць, налагодження комунікацій із регіональними профоб'єднаннями та іншими профорганізаціями. Проведено робочу нараду з керівниками всеукраїнських профспілок, Київської обласної ради профспілок.

Офіційні контакти Федерації профспілок України – тел.: 289-55-80.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ ЗВЕРНУЛАСЯ ДО КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ З ПРОХАННЯМ УЗЯТИ БУДИНОК ПРОФСІЛОК ПІД ДЕРЖАВНУ ОХОРОНУ

У зверненні до Уряду йдеться про те, що під час подій на Майдані Незалежності у місті Києві 18-19 лютого повністю згоріла і стала непридатною до використання будівля Федерації профспілок України. Втратили свої робочі місця апарат ФПУ, центральні органи всеукраїнських профспілок, Київської міської та Київської обласної рад профспілок – усього понад одна тисяча працівників.

ФПУ, як власник Будинку профспілок, повідомила Генеральну прокуратуру України, Державну службу з надзвичайних ситуацій України, правоохоронні органи про те, що вона не контролює будівлю, не може впливати на безпеку перебування там будь-яких осіб і нести відповідальність за можливі наслідки.

Подальша перспектива використання Будинку профспілок невідома через невизначеність із його технічним станом.

У зв'язку з цим ФПУ надіслала до КМУ листа з проханням дати доручення вистати Будинком профспілок під державну охорону, при-

значити урядову комісію для вивчення обставин руйнування Будинку профспілок, комплексного обстеження його технічного стану та вивчення можливостей подальшого використання, а також надання державної допомоги ФПУ щодо його відновлення, оскільки профспілки відповідних коштів не мають.

Федерація профспілок готова делегувати до складу зазначеної комісії компетентних представників.

Крім того, профспілки просять розглянути можливість прийняття Кабінетом Міністрів України необхідних рішень для врегулювання питань сплати податків та інших обов'язкових платежів юридичними особами, пов'язаних із тимчасовим розміщенням профспілкових органів в окремих суб'єктах господарювання.

Будемо також вдячні за дозвіл на можливе розміщення частини апарату центральних органів всеукраїнських профспілок, Київської міської та Київської обласної рад профспілок у будинках центральних і місцевих органів виконавчої влади – їх соціальних партнерів.

Про прийняті рішення просимо оперативно повідомити ФПУ за тимчасовою адресою: 01033, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 39/41 (ПрАТ «Укрпрофоздоровниця»).

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ

ПРЕЗИДІЯ ФПУ

ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАВДАННЯ ПРОФСІЛОК

26 лютого 2014 року Президія Федерації профспілок України звільнила із займаної посади Голову ФПУ Кулика Ю. М. згідно із поданою заявою, а також призначила його повноваження члена Президії і члена Ради ФПУ та призначила виконуючим обов'язків Голови ФПУ Осового Г. В., в. о. першого заступника Голови ФПУ.

Також у рамках засідання Президії було обговорено проект постанови Ради ФПУ «Про поточну ситуацію в країні та першочергові завдання профспілок» і прийнято рішення винести на розгляд засідання Ради ФПУ.

Члени Президії розглянули проект постанови Ради ФПУ «Про затвердження звіту про виконання бюджету ФПУ за 2013 рік та бюджету ФПУ на 2014 рік».

Розглянувши інформацію про можливі варіанти пропозицій ФПУ щодо визначення розміру мінімальної заробітної плати на 2015 рік та аргументи, які можуть бути покладені в основу переговорного процесу, а також з метою реального наближення розміру оплати праці до забезпечення достатнього життєвого рівня для працівника та його сім'ї, Президія Федерації профспілок України постановила інформацію про можливі варіанти пропозицій ФПУ щодо визначення розміру мінімальної заробітної плати на 2015 рік взяти до відома. Також було прийнято рішення делегувати до складу робочої Комісії повноважних представників сторін з ведення колективних переговорів щодо встановлення розміру мінімальної зарплати на 2015 рік від ФПУ, а також доручити представникам ФПУ в робочій Комісії при проведенні колективних переговорів щодо визначення мінімальної заробітної плати на 2015 рік відстоювати позицію щодо встановлення мінімальної зарплати на рівні, необхідному для того, щоб протя-

гом страхового стажу заробити мінімальну пенсію. Реалізуючи завдання, визначені VI З'їздом ФПУ та Цільовими програмами, керуючись Порядком участі представників сторін соціального діалогу у формуванні бюджетної політики, затвердженою Президією Національної тристоронньої соціально-економічної ради, ФПУ підготовлено пропозиції до проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2015 рік. Задля забезпечення конституційних прав громадян на гідний рівень життя, реалізації права профспілок на участь у формуванні бюджетної політики на наступний рік Президія ФПУ постановила взяти за основу пропозиції ФПУ до проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2015 рік, а також доручити керівництву ФПУ за участі членських організацій протягом 10 днів доопрацювати пропозиції ФПУ та надіслати їх до Міністерства фінансів України. Також прийнято рішення доручити представникам ФПУ в Національній тристоронній соціально-економічній раді ініціювати розгляд Національною тристоронньою соціально-економічною радою проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2015 рік та стану врахування пропозицій сторін соціального діалогу в проекті. Членським організаціям ФПУ рекомендовано проводити роз'яснювальну роботу серед членів профспілок з висвітлення профспілкової позиції щодо формування бюджетної політики на 2015 рік.

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДІЇ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПРОФСПІЛОК

24 лютого в Залі засідань президії Будинку профспілок (вул. Стрітенська, 15) під головуванням очільника Київської міськпрофради Валентина Мельника відбулося позачергове засідання президії, на якому було розглянуто питання щодо поточного моменту.

На засіданні прийнято Звернення до членської організації Київської міської ради профспілок, членів профспілок об'єднання наступного змісту:

«У зв'язку з останніми трагічними подіями висловлюємо глибоке співчуття родинам та близьким загиблих Героїв Майдану, а також бажаємо якнайшвидшого одужання пораненим. Київська міська рада профспілок як найчисельніша громадська організація міста завжди була та залишається на захисті соціально-економічних та трудових прав людини праці. Незважаючи на те, що під час подій 18–20 лютого 2014 року, які

мали місце в центрі Києва, було знищено будинок київських профспілок, ми продовжуємо виконувати своє основне завдання. Міськпрофрада звернулася до місцевих органів державної влади та Головного управління МВС у м. Києві з проханням забезпечити правопорядок та безпеку жителів столиці. Просимо членів профспілок зберігати спокій, єдність, солідарність і впевненість у завтрашньому дні. Київська міська рада профспілок завжди стоятиме на захисті прав людини праці».

ПРЕЗИДІЯ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПРОФСПІЛОК,
24 ЛЮТОГО 2014 РОКУ

ГОТУЄТЬСЯ 7-МА ДОПОВІДЬ УРЯДУ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ (ПЕРЕГЛЯНУТОЇ)

25 лютого в рамках підготовки 7-ї доповіді уряду України щодо реалізації положень Європейської соціальної хартії (переглянутої) представники СПО всеукраїнських об'єднань профспілок взяли участь у першому засіданні експертно-консультативної ради. Доповідь стосується тематичної групи «Діти, сім'я, мігранти» (ст. 7, 8, 16, 17, 27, 31).

урядових організацій у підготовці цього важливого документу. Обговорювалися і можливі шляхи висвітлення реалізації економічних і соціальних прав в Україні у фахових ЗМІ (журнали «Соціальний захист», «Україна: аспекти праці»). Інформація про подальший процес участі профспілок у підготовці 7-ї доповіді уряду України щодо реалізації положень Європейської соціальної хартії (переглянутої) буде розміщена на сайті ФПУ.

Департамент бюджетної політики та соціального захисту апарату ФПУ

Під час засідання було обговорено результати опрацювання заключних висновків Європейського комітету із соціальних прав Ради Європи (2011 р.) до попередньої доповіді уряду України за

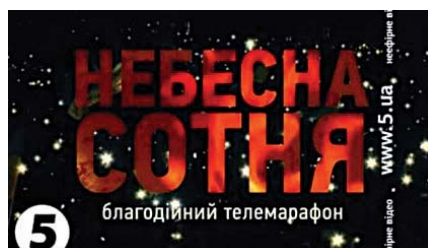
цією тематичною групою (3-тя доповідь, 2010 р.) та процес підготовки 7-ї доповіді відповідно до формуляра. Порухувалось питання необхідності розробки відповідного акта Кабінету Міністрів України про затвердження Плану

заходів щодо забезпечення виконання положень Європейської соціальної хартії (переглянутої) на 2014–2018 роки, а також внесок науковців кил до ефективного змісту чергової доповіді, участь соціальних партнерів та не-

ДОПОМОГА

ВІЗЬМЕМО УЧАСТЬ У ТЕЛЕРАДІОМАРАФОНІ «НЕБЕСНА СОТНЯ. ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ»!

Схиляючи голову у жалобі за загиблими героями, закликаємо профспілкові організації взяти участь у Марафоні «НЕБЕСНА СОТНЯ. ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ» і зробити свій внесок у наповнення рахунку ЄДРПОУ № 34780212, р/р 2600102377538 в ПАТ «КРЕДО-БАНК» м. Києва, МФО 325365. Призначення платежу: «Благодійне пожертвування на програму допомоги родинам загиблих».

Просимо також усіх профспілковців взяти під постійну опіку сім'ї загиблих Героїв-майданівців та постраждалих під час Народної революції. Федерація профспілок перераховує кошти на рахунок Марафону та надає півтіки для оздоровлення постраждалих євромайданівців.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ

ОФІЦІЙНО

ЛИСТ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

Волинська обласна організація профспілки працівників соціальної сфери України підтримала заяву Федерації профспілок України щодо найактивнішої участі у розбудові соціальної і правової демократичної держави та підтримала заклик Ради ФПУ

щодо максимального використання профспілкових повноважень і можливостей колективно-договірного регулювання для захисту законних прав та інтересів членів профспілок.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ

ЗАЯВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Дорогі земляки!

Страшні події на Майдані в Києві призвели до того, що загинули молоді активні люди, громадяни України з обох боків протистояння. Ми всі схиляємо в скорботі голову перед пам'яттю загиблих. На жаль, страшна стрічка смертей продовжує розкручуватись далі... Вседозволеність, анархія і ейфорія від насильства підпалили країну. На згарища перетворилося все рукотворне, що досяглося роками... І в цій несподіваній для мирних громадян ситуації ми з вами втратили Профспілковий дім України. Гірко, щемно й образливо, адже Будинку профспілок України був справжнім прихистком для майданівців у найкритичніші моменти протистояння та відчинення дверей в переговорному процесі, який намітився. А які будуть наступні втрати на цьому шляху дикої ескалації протистояння? Цей тяжкий урок вимагає зробити належні висновки і владі, і політкам, і всьому громадянському суспільству. Адже по різні боки барикад – не су-

члени української спільноти. За їх життя і спокій несе відповідальність Президент – Гарант Конституції. Але поки що ми бачимо, що ці гарантії зведені нанівець... Закликаємо сторони до припинення ескалації та конфронтації, нагнітання напруженості в країні! Звертаємось до силових структур виявити витримку і виваженість, не вдаватися до проявів будь-яких провокативних дій, не допустити застосування зброї проти мирних протестувальників. Ми направили також наші вимоги до Федерації профспілок України вийти з ініціативою до Верховної Ради України про невідкладний розгляд питання про внесення змін до Конституції України щодо проголошення дострокових виборів Президентом та парламенту України. Закликаємо керівництво держави, лідерів опозиційних політичних сил відкрити всі амбіції і терміново розпочати результативні переговори для вироблення взаємоприйнятних дій щодо відвернення загроз від України.

УХВАЛЕНО ПРЕЗИДИЄЮ ФПО
19 ЛЮТОГО 2014 РОКУ

СПІВЧУТТЯ

Україна в жалобі за загиблими на Майдані в Києві. Ця трагедія торкнулася усіх нас. Смерть людей – величезна втрата, і важко висловити словами той біль, що оселився в наших серцях. Висловлюємо щирі співчуття рідним та близьким усіх загиблих та постраждалих під час останніх подій в Україні. Поділяємо ваше горе, сумуємо разом з вами, підтримуємо вас у годину скорботи. Світла пам'ять тим, хто відійшов у вічність...

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

Федерація професійних спілок України з глибоким сумом сприйняла звістку про трагедію на шахті «Північна» державного підприємства «Макіїввугілля». Висловлюємо щирі співчуття рідним і близьким загиблих гірників. Бажаємо якнайшвидшого одужання всім потерпілим.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

Федерація профспілок України висловлює щире співчуття члену Ради ФПУ, голові Закарпатської обласної організації профспілки працівників текстильної та легкої промисловості Магдалині Василюшній Глушені з приводу тяжкої втрати – смерті матері Олени Іванівни.

РОСІЯ: ВІДБУВСЯ З'ЇЗД ПРОФСПІЛКИ «ДІЯ»

У Москві відбувся другий (позачерговий) з'їзд Міжрегіональної профспілки працівників охорони здоров'я «Дія». На з'їзді вирішувалися організаційно-кадрові питання, пов'язані зі значним зростанням профспілкової громади та кількості первинних профспілко-

вих організацій з часу проведення з'їзду в жовтні 2013 року. У роботі форуму взяли участь делегати з 11 регіонів країни, що представляють 30 первинних профорганізацій. Під час зібрання були переобрані керівні органи профспілки. З'їзд підтвердив повноваження співго-

лови профспілки Елліни Останіної (м. Іжевськ, Республіка Удмуртія), другим співголовою обрано Ігоря Малахова (м. Санкт-Петербург). Делегати обрали новий склад ради профспілки «Дія», а також затвердили повноваження оргсекретаря профспілки Андрія Коновала.

Ухвалено поправки до статуту, які спрямовані на зміцнення демократичних механізмів діяльності профспілки та прийняття рішень. У рамках з'їзду відбулися навчально-методичні семінари, на яких обговорювалися питання про нормування праці медичних працівників.

ІРАК РОБІТНИКИ ВИМАГАЮТЬ СПРАВЕДЛИВОГО ЗАКОНОДАВСТВА!

Членська організація IndustriALL – Федерація профспілок працівників нафтової промисловості Іраку очолює боротьбу іракських профспілок, які вимагають від парламенту ухвалення справедливих законів про працю та профспілки відповідно до вимог Міжнародної організації праці. Робітники-нафтовики обговорюють свої подальші дії на підтримку цих вимог.

Попри те, що чинна Конституція Іраку визнає право трудящих на об'єднання у профспілки, відсутність нового трудового законодавства дає змогу уряду і судам, як і раніше, керуватися несправедливими законами часів Саада Хуссейна, які забороняють діяльність профспілок у державному секторі та перешкоджають профспілкам здійснювати свої основні права.

На цей час існують три різні версії законів про працю та профспілки. Документи перебувають на різних стадіях законодавчого процесу. Під час конференції, що відбулася в листопаді 2013 року в місті Ербілі, профспілки зустрілися з урядовими делегаціями і докладно обговорювали законопроекти, у тому числі розроблений профспілками, що повною мірою відповідає стандартам МОП. Глобальна спілка IndustriALL організувала Інтернет-кампанію на підтримку цих вимог, а також лобіює їх в офіційному представництві Іраку в Женеві.

Головним для профспілок Іраку є те, що закон про профспілки має поширюватися на робітників і службовців державного сектора та визнати профспілковий плюралізм, який відображає сучасні реалії. За словами лідера профспілки працівників енергетичного сектора комунального господарства Хашмеї Мухсин аль-Саадаві, новий законопроект про працю, розроблений урядом, майже не відрізняється від старого. «Крім того, він передбачає виключення працівників державного сектора зі сфери його дії, відтак поширюватиметься лише на 25% загальної чисельності робітни-

ків Іраку. Нам потрібні справедливі закони для всіх іракських працівників без винятку», – наголосив Хашмеї Мухсин аль-Саадаві. Працівники нафтової промисловості продовжують вдаватися до протестних заходів. Протягом грудня 2013 року сотні робітників Південної нафтової компанії долучилися до протестів. Лідер іракських робітників-нафтовиків Хассан Джума'ах зазначив: «На жаль, у нинішньому законопроекті про працю, який обговорюється в парламенті, чимало прогалин. Іракські профспілки та федерація надіслали свої зауваження та коментарі до закону, але парламент їх не розглядає». Що стосується закону про профспілкові свободи, Хассан Джума'ах пояснив, що після укладення договору з парламентським комітетом із трудових ресурсів профспілки впевнені, що виникла змова, спрямована на відкидання законопроекту з парламенту. «Причина в тому, що деякі політичні блоки виступають проти профспілкового плюралізму. Ми закликаємо міжнародні організації переконати парламент у необхідності внесення працівників державного сектора в законопроект», – сказав Хассан Джума'ах.

КОРОТКО

ГРУЗІЯ | Шахтарі «RMG Gold» і «RMG Copper» оголосили про намір розпочати страйк у зв'язку з відмовою керівництва виконувати зобов'язання відповідно до підписаної 2013 року угоди. Після оголошення страйку на обох підприємствах було оголошено про реорганізацію і звільнено 140 працівників, у тому числі 15 активістів, які брали участь у переговорах із керівництвом. За словами представників профспілки працівників металургійної, гірничодобувної та хімічної промисловості Грузії, своїми діями адміністрація намагається залякати робітників і припинити колективні переговори.

ПАР | Страйк на платинових копальнях у ПАР призвів до загибелі одного з учасників акції протесту. Як повідомив глава компанії «Англо Америкен платинум» Кріс Гріффіт, шахтар загинув у результаті сутички із поліцією. Зіткнення з поліцією сталося після того, як страйкарі перегородили палаючими шинами під'їзди до шахти Юніті в платиновому полі Рустенбург. Шахтарі вимагають збільшення зарплати більш ніж удвічі – до 12,5 тис. рандів на місяць. Роботодавці погодилися збільшити зарплату на дев'ять відсотків, але профспілка відкинула цю пропозицію.

ІНДІЯ | Банківське життя в країні майже повністю паралізоване через страйк працівників галузі. Понад мільйон службовців державних і приватних банків невдоволені намірами влади реформувати банківський сектор, а також низьким рівнем зарплат. У страйку взяли участь банківські та офісні працівники 27 банків державного сектора, зокрема Держбанку Індії, а також 12 приватних іноземних банків.

ЄВРОПА

МКП КРИТИКУЄ ЗАКОНОПРОЕКТ КАЗАХСТАНУ ПРО ПРОФСПІЛКИ

Генеральний секретар Міжнародної конфедерації профспілок (МКП) Шаран Барроу звернулася з листом до голови Мажилісу парламенту Казахстану Нурлана Нігматуліна, в якому висловила стурбованість у зв'язку із внесеним до парламенту наприкінці вересня минулого року проектом закону «Про профспілки».

Із прийняттям цього законопроекту уряд Казахстану фактично запроваджує монополізм у профспілковому русі та обмежує можливості незалежних профспілок, зокрема право профспілок на висунення вимог, на організацію та проведення страйків. «Зробивши висновки з драматичних подій та з огляду на надмірність реакції стосовно робітників, які страйкували у Жанаозені, МКП підтримує точку зору керівництва Казахстану, що така трагедія не має повторитися і що профспілки країни мають відігравати позитивну роль у представленні інтересів і вимог робітників через механізми колективних переговорів або через мирні протестні дії. Ми розуміємо, що відповідні зміни у законодавстві були розроблені саме з цією метою», – зазначила у своєму листі Шаран Барроу.

ШАРАН БАРОУ, ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК:

«Міжнародне бюро праці та Міжнародна конфедерація профспілок вважають, що запропоновані поправки не відповідають Конвенціям МОП і створюють умови для монополізації профспілкового простору країни».

Разом із тим, на думку лідера МКП, запропонована редакція документа, надто в окремих частинах, не відповідає Конвенції Міжнародної організації праці, що ратифіковані Казахстаном. Це поглибить суперечності та призведе до нових трудових конфліктів у країні, а також до об'єднаної критики з боку міжнародних організацій.

«У спеціальному меморандумі, підготовленому Міжнародним бюро праці, окреслено недоліки пропозицій уряду, – йдеться у листі генсекретаря МКП. – Згідно з міжнародними трудовими нормами (зокрема Конвенцією МОП № 87), які підтримує Казахстан, профспілки повинні мати можливість вільно створювати та вступати (або не

вступати) до будь-яких інших профспілкових організацій, як-от федерації та конфедерації, які, у свою чергу, можуть об'єднувати профспілки різних галузей».

У рамках роботи МОП і відповідно до загальної політики організації та її мандату МКП просуває міжнародні трудові норми, закріплені в Конвенціях МОП, закликає всі країни до їх дотримання з метою забезпечення реальних можливостей захисту інтересів трудящих.

У своєму листі Шаран Барроу також наголосила на тому, що в рамках роботи та процедур МОП і МКП згада на невідповідність може бути доведена до наглядових органів МОП, яким МКП повідомляє про порушення трудових прав у світі. Таким чином, національне законодавство Казахстану у разі його прийняття у подібній редакції буде визнане таким, що порушує міжнародні зобов'язання країни, що негативно позначиться на іміджі країни і її профспілкового руху.

МКП уважно стежить за перебігом громадських дискусій щодо проекту законодавства і сподівається, що у ході обговорення парламент урахує зауваження експертів МКП, відтак остаточний текст закону повністю відповідатиме міжнародним трудовим нормам, ратифікованим Казахстаном.

Копія листа також було надіслано міністру праці та соціальної захисту населення Казахстану Тамарі Дуйсеновій, голові Федерації профспілок Республіки Казахстан Абельгазі Кусайінову та президенту Конфедерації вільних профспілок Казахстану Ларсіє Харківській.

Протягом останніх декількох місяців тривали напружені переговори між представниками трудових колективів – профспілковим комітетом та адміністрацією НАЕК «Енергоатом» щодо змін і доповнень до колективного договору. Тим часом працівники висловлювали різноманітні побоювання щодо негативних наслідків таких змін у колективному договорі. Про непростий хід переговорів, складність формування загального тарифу та фонду оплати праці, відсутність коштів на соціальний розвиток розповів голова профспілкового комітету НАЕК «Енергоатом», заступник голови Атомпрофспілки Олексій ЛИЧ.

Крізь терни – до виконання колективного договору

Лілія СОКОЛОВА
Прес-служба Атомпрофспілки

— **У** зв'язку з появою в ЗМІ інформації про те, що дирекція компанії у 2014 році буде збільшено заробітну плату на 30%, я одразу хотів би зазначити: для дирекції НАЕК «Енергоатом» зарплату передбачено збільшити на 4,8%. Водночас для працівників діючих атомних станцій цей показник становитиме в середньому 8%. Зарплатне підвищення стосуватиметься передусім тих, хто безпосередньо виробляє електроенергію, – промислово-виробничого персоналу атомних електростанцій. Загалом при формуванні нового тарифу на електроенергію для НАЕК «Енергоатом» було закладено загальне підвищення зарплати для виробничого персоналу на 7% і збільшення адмінвитрат на 5%. Ми спільно з адміністрацією проаналізували ці цифри, а також необхідність підвищення за усіма напрямками фонду оплати праці, і вже підписано документ, який визначає безпосередній розподіл грошей у наших підрозділах.

– Які є складнощі при формуванні загального тарифу?

– Складнощі зумовлені тим, що за різними видами спільної діяльності НАЕК стоять різні регулюючі органи, які формують різні тарифи: один тариф на тепло, інший – на електроенергію, що виробляється гідроелектростанціями чи за допомогою вітряків, а в атомній енергетиці таке теж присутнє. Для кожного виду енерговиробництва в компанії існує своя система встановлення тарифів на електроенер-

гію. Відповідно, різними є цифри щодо фонду оплати праці. Раніше вирівнювали їх за рахунок того, що проводили практично перерозподіл коштів на оплату праці промислово-виробничого персоналу основного виробництва, тобто атомних електростанцій. Цього року дано жорстку вказівку щодо приведення їх у відповідність з відповідними тарифами: на тепло, електроенергію, що виробляється на гідроелектростанціях, тощо. Через це й виникла складність формування загального для компанії тарифу.

Разом з тим профком не може погодитися з пропозицією адміністрації щодо зниження зарплати для працівників підприємств вітрової та гідроенергетики. Поки що тривають переговори і пошук оптимального рішення.

– Показник до підвищення зарплати – збільшення випуску продукції та надання послуг. Якою є ситуація з оплатою праці на обслуговуючих підприємствах?

– Непроста ситуація і на відокремлених підрозділах, що надають різноманітні послуги. Так, на ВП «Атоменерго-маш» і ВП «Атомремонтсервіс» рівень оплати праці залежить від виробничої програми, яка визначається на поточний рік, в якій є у тому числі розділ зарплати, й відповідно до обсягу виконання зазначених робіт та трудовитрат виводиться величина фонду оплати праці.

На жаль, цього року в нас поки що не виходить підвищити тарифні ставки і посадові оклади на підприємстві «Атоменерго-маш» у зв'язку з тим, що проект виробничої програми підприємства, який було представлено до розгля-

ду, не дає змоги здійснити таке підвищення. Ми залишили резерв на той випадок, якщо в підрозділі протягом року з'являтимуться додаткові замовлення на роботи для АЕС. У такому разі з резерву будуть спрямовуватися кошти на збільшення фонду оплати праці для ВП «Атоменерго-маш». Щодо «Атомремонтсервісу», таких проблем у підрозділі немає, тому що немає на сьогодні проблем з обсягом виконуваних робіт за виробничими програмами.

А от де є проблеми щодо оплати праці, так це у працівників воєнізованої охорони АЕС. Сьогодні, за нормативними документами Міністерства енергетики – вугільної промисловості, рівень зарплати працівників воєнізованої охорони є значно вищим за рівень зарплати працівників, які перебувають у воєнізованому загоні міністерства й охороняють аналогічні енергетичні об'єкти. Він також перевищує зарплати представників внутрішніх військ, які охороняють атомні станції.

Незважаючи на необхідність приведення колективного у відповідність з нормативними документами – галузевими та державними, профком наполягає на збереженні основного принципу – неприпустимості погіршення для працівника, адже жодна людина не повинна постраждати. Щодо цього ми ведемо переговори і сподіваємось, що наші аргументи будуть вагомими для збереження рівня зарплати даної категорії працівників. На щастя, в попередні роки нам вдалося значно підвищити тарифну складову ФОП. На сьогодні вона становить понад 53% у структурі оплати праці, доходах наших працівників. А 5 років тому це було трохи більше 40%. За раху-

нок підвищення тарифних ставок і окладів у попередні роки, особливо в другій половині 2011-го і протягом 2012-го (на 2% щомісячно), нам удалося підвищити мінімальну тарифну ставку на 6,9% і щомісячно збільшувати її, починаючи з 1 квітня 2012 року, на 2%.

Таким чином, ми досягли показників щодо мінімальної тарифної ставки для виробничого персоналу – 2,22, а для невиробничого персоналу – 1,66 від мінімальної зарплати, встановленої на державному рівні.

– Чи затверджено кошторис на соціальний розвиток?

– Найскладніше завдання, що постало сьогодні перед профкомом, це вкласти в попередні суми кошторису соціального розвитку. Справа в тому, що у тарифі на електроенергію в нас передбачено лише дві третини від необхідних коштів на соціально-розвиток. Це означає, що третина, яка залишилася, буде предметом пошуку додаткових джерел. Поки що такого джерела адміністрація запропонувати не може.

Протягом січня не проводилося жодних витрат з кошторису соціального розвитку, звідси – заборгованість із зарплати працівникам ДЮСШ м. Нетішина, тренерам колективів фізкультури. З огляду на це прийнято рішення: підписати тимчасовий кошторис на перший квартал 2014 року. Профком сподівається, що надалі буде підписано узгоджений соціальний кошторис, який забезпечить виконання колективного у поточному році.

– Чи вдалося обстоювати збереження пільг і гарантій пенсіонерам? Над чим ще доводиться працювати?

– Досі профком успішно обстоював збереження всіх пільг

і гарантій, передбачених у колективному договорі. Однак не вирішено питання одноразових виплат працівникам, які виходять на пенсію. Справа в тому, що із загального обсягу передбачених у кошторисі соціального розвитку грошей більше 30% мали б витратитися на одноразову виплату пенсіонерам. Цього року в тарифі на електроенергію що статтю колективного, що називається, зовсім «обнульовано». Необхідно шукати інші джерела, щоб заповнити цю фінансову прогалину. Поки є домовленість з адміністрацією про обов'язкове спрямування 16 млн грн на погашення зобов'язань за одноразовими виплатами пенсіонерам, передбаченими колективним ще за 2013 рік. На жаль, щодо 2014 року адміністрація поки що не бачить можливостей для виконання в повному обсязі колективного в частині виплат пенсіонерам. Тож запропоновано виключити з положення одноразові виплати пенсіонерам, які йдуть на пільгову пенсію за списками № 1 та № 2, окрім тих, хто йде на інвалідність, і тих, хто за станом здоров'я не може далі працювати, а адміністрація не в змозі запропонувати їм відповідну до медичних показань роботу.

Профком сьогодні звинувачує, що ми не розуміємо складної ситуації, проблем у виробничій діяльності, необхідності виконання основного завдання компанії – продовження ресурсу атомних енергоблоків і недостатності фінансових ресурсів на виконання цих робіт. Та незважаючи на всі закиди окремих керівників, що ми не хочемо «увійти в їхнє становище», ми наполягаємо на тому, що в забезпеченні надійної і безпечної експлуатації АЕС вирішальна роль належить «людському чиннику», а наявність здорового емоційно та фізично, кваліфікованого персоналу на наших АЕС є запорукою цього. Тому «дєбати» тривають.

Останню нараду спільної комісії представників адміністрації і профкому щодо підготовки змін і доповнень до колективного було проведено 22 січня. Адміністрація компанії надала профкому свої пропозиції з питань, що розглядалися на цьому і попередніх спільних засіданнях. Профком долучив до них свої аргументи, й документи наразі подано на розгляд у трудові колективи, які будуть формувати позицію профспілкової сторони на переговорах.

Після спливання місячного терміну від дня направлення документів до підрозділів та проведення там конференцій буде визначено дату конференції трудового колективу НАЕК «Енергоатом» і остаточно вирішено це питання.

ЧЕРНІГІВЩИНА | ОГЛЯД-КОНКУРС

ЛІДЕР З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Колектив ЗОШ № 3 м. Прилуки – переможець міського етапу Всеукраїнського громадського огляду-конкурсу стану умов і охорони праці

У 2013 році колектив Прилуцької ЗОШ I–III ступеня № 3 імені С. Г. Шовкуна плідно працював у сфері охорони праці та безпеки життєдіяльності. Наслідком чіткої та налагодженої взаємодії усіх підрозділів школи на чолі з директором Олександром Самусенком і головою профспілкового комітету Іриною Бібко стало створення максимального зворотного та безпечних умов учасників навчально-виховного процесу.

Тетяна ЗАГОЛІЙ

голова Прилуцької міської організації Профспілки працівників освіти і науки України

Адміністрація, педагогічний колектив і профспілковий комітет закладу регулярно розробляють і проводять заходи для пропаганди здорового способу життя, дбають про створення комфортних умов праці, відпочинку та оздоровлення працівників школи. Специфіка роботи загальноосвітніх закладів полягає у тому, що від рівня підготовки працівників з питань охорони праці безпосередньо залежить і безпека учнів. Працівники школи регулярно проходять інструктажі з охорони праці згідно з чинним законодавством, а усі учні на початку року – вступний інструктаж. Вчителі школи проводять цільові інструктажі з безпеки на уроках відповідно до тем, які вивчаються. У класних журналах і журналах реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності ведуться відповідні записи.

Профком постійно здійснює громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих та санітарно-

бутових умов, забезпеченням працівників засобами індивідуального й колективного захисту. Під час роботи над колективним договором профспілкова сторона вносить свої пропозиції до відповідного розділу, покращуючи умови праці й навчання у закладі.

З вересня 2012 року в школі було введено посаду інженера з охорони праці. Це дало новий поштовх для системного впровадження стандартів охорони праці в життя колективу школи. Почала діяти комісія з перевірки знань працівників школи з питань охорони праці. У навчальних кабінетах і приміщеннях школи проведено перевірки.

Представники всіх служб міста, що відповідають за безпеку громадян (ДАІ, пожежна охорона тощо), запрошуються на години спілкування з учнями та працівниками школи з лекціями.

Як наслідок проведеної роботи, відповідно до спільного рішення колегії управління освіти Прилуцької міської ради та президії Прилуцької міської організації Профспілки працівників освіти і науки України від 26.12.2013 року та на підставі встановлених критеріїв журі визначило переможцем міського етапу Всеукраїнського громадського огляду-конкурсу стану умов і охорони праці в установах, закладах, підприємствах та організаціях Міністерства освіти і науки України колектив загальноосвітньої школи I–III ступеня № 3 імені С. Г. Шовкуна.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА | ЮВІЛЕЙ

ЄДНІСТЬ – ЗАПОРУКА УСПІХУ

7 лютого голові Ради профспілок Івано-Франківської області Ігорю Басюку виповнилося 60 років.

Сергій ЛИЗАНЧУК

Діля дала Ігорю Басюку можливість певний час працювати в НГВУ «Надвірнафтогаз» на різних посадах, пройти шлях від робітника до начальника цеху. Його наставниками були досвідчені, високопрофесійні спеціалісти начальник управління Е. М. Хойський, головний інженер В. Є. Янів, головний геолог Я. М. Драбина, головний механік Т. В. Стронський, начальник геологічного відділу Л. П. Хойська. Саме завдяки цим людям він набув не лише фахових знань, а й пізнав життя з усіма його складнощами. Усвідомив, що людину слід поважати не лише за її посаду чи партійну приналежність, а за працю, громадянську позицію. Саме набутий на виробництві досвід допоміг орієнтуватися в складних життєвих обставинах, дав можливість працювати на займаній виборній посаді понад 20 років. Після обрання на посаду голови профкому змінився характер роботи Ігоря Басюка. Доводилося мати справу з певним колом виробничих проблем. Потрібно було вирішувати питання численно-го трудового колективу нафтогазового управління. Щоправда, тоді наприкінці 80-х років минулого століття не було безробіття, не виплатили зарплатні плати, незаконного звільнення з робо-

ти. Профкому доводилося опікуватися створенням належних умов праці та побуту працівників, їхнім оздоровленням та відпочинком. Приділялась увага забезпеченню працюючих житлом, продуктами харчування і промисловими товарами. Чимало корисного вдалося зробити для людей. Коли Ігор Басюк почав працювати на новій посаді, проблемами з'явилися постійно. Насамперед, вражала інертність багатьох спілчан, небажання активно боротися за свої права на краще життя. Крім того, гальмувала профспілкову роботу низька виконавська дисципліна щодо прийнятих рішень колегіальними органами профспілок, відірваність профспілкових лідерів від пересічних спілчан, намагання прислужитися можновладцям, роботодавцям, надмірна політизація профспілок. Попри труднощі саме профспілки – як найбільш потужна сила взяли на себе відповідальність за розбудову економіки України. Адже за понад 20 років незалежності нашої держави профспілки збереглися, не втратили довіри у людей праці, чий інтерес вони відстоюють. Євромайдан показав, що саме народ є господарем України, а не влада, не політики, а тим більше не олігархи. Зроблені рішучі кроки для побудови громадянського суспільства, яке покликане підтримувати профспілки.

ЗАКАРПАТТЯ | ПОЗИЦІЯ

ОСВІТЯНИ ОПІКУЮТЬСЯ КОЛДОГОВОРАМИ ТА УГОДАМИ

Питання про роботу профспілкових організацій закладів та установ освіти Берегівського району щодо укладання та контролю за виконанням колективних договорів розглянуто на пленумі Закарпатської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України (голова Тетяна Повханіч).

Сергій БАРАНЧИКОВ

завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської обласної ради профспілок

Як зазначив голова Берегівської районної організації профспілки Тівадар Бачков, у навчальних закладах району укладено колективні договори, якими охоплено всіх працівників освіти. Щороку на зборах трудових колективів керівники та голови профкомів звітують про виконання зобов'язань колдоговорів згідно з Законом України «Про колективні договори і уго-

ди». Захисна функція профспілки також реалізується через двосторонню Угоду між відділом освіти Берегівської районної державної адміністрації та райкомом профспілки на 2012–2016 роки, яка містить соціальні гарантії, передбачені чинним законодавством, із урахуванням реальних можливостей фінансового забезпечення сторонами взятих зобов'язань. Галузева профспілка залучилася підтримкою депутатів – освітян місцевих рад, які беруть активну участь у формуванні районного і місцевих бюджетів, розробленні та прийнятті ра-

йонних програм розвитку освіти, відстоюють інтереси своїх колег, порушуючи проблеми галузі перед владними структурами тощо. Колективні договори й угоди на Берегівщині є одним із важливих мотиваційних факторів для зміцнення галузевої профспілки освітян, збереження та розширення профспілкового членства.

Виступаючи на пленумі, голова обласної організації профспілки працівників освіти і науки України Тетяна Повханіч наголосила, що у разі неприйняття Кабінетом Міністрів України рішення про підвищення з

1 грудня 2013 року розміру посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиний тарифний сітки обласна профспілка підтримує рішення ЦК профспілки працівників освіти і науки України щодо звернення до Федерації профспілок України розпочати процедуру входження в колективний трудовий спір із Кабінетом Міністрів України. На пленумі також виступила директор департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської області директор департаменту Маріана Кляя, яка сплинилася на основних напрямках діяльності департаменту.

На думку Ігоря Басюка, профспілки з кожним днем ставатимуть сильнішими, більш вимогливими до влади й роботодавців. Тільки завдяки згуртованості, довірі до лідерів, яких обирають члени профспілки, солідарності у вирішенні питань соціально-економічного характеру можна досягнути успіху в цілому.

Мета профспілок – торжество справедливості

Кілька тисячоліть тому в Людини вистачило мудрості визначити закономірний зв'язок між бідністю та несправедливістю. З різною періодичністю діячі, партії, рухи і революції на піку зубожіння народу піднімали обібраний до нитки народ на праведну боротьбу за справедливість, яка нібито мала вивести народ з безпросвітної бідності. Потім виявлялося, що сама справедливість відразу після перемоги народу «втрачалася». Починався черговий виток збагачення нових панів і зубожіння того ж народу.

В. СНЕТКОВ
член профспілок

Нерівність в розподілі доходів у світі продовжує зростати, досягаючи в деяких державах часом критичної поляризації. Так, лише 85 найбагатших людей планети володіють таким же обсягом багатств, як і бідна половина населення Землі (3,5 млрд людей). Подальше зростання бідності несе в собі небезпеку виникнення соціальних конфліктів (український Євромайдан – яскраве тому підтвердження).

Тема ліквідації бідності знайшла своє відображення в Декларції тисячоліття ООН. Україна, як одна з 191 країни-учасниці ООН, взяла на себе зобов'язання до 2015 року викоринити найгостріші форми бідності і досягти значного зростання реальних доходів населення. До речі, ООН вирахувала відношення доходів 10% найбагатших людей України до доходів 10% найбідніших українців. Це так зване доцільне співвідношення в країні становить 30.

Однак, деякі українські діячі на міжнародних форумах, керуючись непереборним бажанням «наблизити» Україну до Європи, озвучують цю величину, ніби статистичну, в розмірах від 5 до 7 (що є максимально допустимим для цивілізованих держав). Правда, при цьому, ніби між іншим, інформують, що деякі експерти оцінюють це співвідношення від 30 (налевно, щоб не образити фахівців ООН) до 40 (щоб наблизитися до оцінки цього співвідношення колишнім керівником українського уряду Миколою Азаровим).

Хочу зауважити, що доцільне співвідношення доходів найбагатших до доходів найбідніших придумав простий італійський статист Лоренц більше 100 років тому. Це співвідношення є, образно кажучи, температурою суспільства. Варіювати її у межах від 5 до 40 (та ще й з «гаком») – безвідповідальне заняття політиків. А не вимірювати цю температуру – означає відмовитися від «лікування»

суспільства, хронічно хворого бідністю.

Виявляється, можна маніпулювати не тільки цифрами, а й поняттями. Наведу останній приклад (зразка січня 2014 року) «навішування локшини на вуха». Так, у публічному виступі українського політика, депутата ВРУ, на семінарі була висловлена думка, що абсолютна бідність в Україні перебуває на рівні абсолютної бідності у Франції. Висновок випливає з методики, за якою в наведених вище державах середня пенсія громадян складає 0,45 від середньої зарплати. Ця маніпуляція нашоухе на думку, що ми вже майже в Європі.

Проте, або на семінарі, або в газетному повідомленні про семінар «забули» навести порівняльну величину абсолютних середніх пенсій. До відома, у Франції вона становить 10 440 грн, в Україні ж – 1 526 грн. Відповідно, середня заробітна плата – в два з гаком рази більше.

Таким чином, вимальовується реальна картина стану бідності в Україні. Не секрет, що на шляху до євростандартів України посідає передостанню позицію з добробуту громадян. Позаду тільки Молдова. Але, як повідомляється у профспілковій пресі, профспілки Молдови вже ведуть з МВФ переговори щодо проблем економіки держави, зокрема з метою підвищення заробітної плати, щоб у 2015 році вона досягла рівня прожиткового мінімуму. Виходить, що профспілки Молдови прагнуть виконати Декларцію тисячоліття ООН.

Я, як колишній профспілковий працівник, хочу, щоб і українські профспілки приділяли достатньо уваги підвищенню заробітної плати. Не сумніваюся, що з цього приводу в мене є мільйони однодумців.

Нещодавно прочитав статтю «Про бідного держслужбовця замовте слово» моєї колеги з профспілкової роботи. Вона зазначає, що Закон «Про державну службу», який мав набутти законної сили з 01.01.2013, досі не діє. Цей термін передбачав мотивацію у вигляді підвищення зарплати працівникам державної виконавчої служби. Од-

нак, щорічно обіцяне її підвищення переноситься ще на рік: черговий термін виконання обіцянки – січень 2015 року. Тобто для держслужбовців, як окремого прошарку українського суспільства, обіцяне «покаращення життя вже сьогодні» не настає вже другий рік, і невідомо, коли настане.

Не краща ситуація й у працівників освіти та низки галузей бюджетної сфери, посадовий оклад яких набагато нижче прожиткового мінімуму і мінімальної заробітної плати, що суперечить логіці, здоровому глузду та законодавству.

Відповідні галузеві профспілки наполягають на необхідності дотримання трудових прав своїх працівників, пишуть заяви та звернення аж до Президента, проводять чималу роботу задля добробуту своїх спільчан, проте не все вдається. Уже більше 10 років спостерігається зубожіння не лише пенсіонерів, а й працюючих.

Нещодавні лютневі новини я сприйняв як чергову газетну «качку». Схаменувшись та бажаючи виконати Декларцію тисячоліття ООН, Департамент промислової політики та колективно-договірного регулювання ФПУ поінформував, що мінімальна зарплата повинна становити в 2015 році 3199 грн. Поки що її розмір – 1218 грн. Тобто підвищення мінімальної зарплати

«Соромно бути бідним, коли в країні є справедливість. Соромно бути багатим, коли справедливості в країні немає».

Конфуцій

через рік більш ніж удвічі профспілки вважають не тільки можливим, а й реальним?!

Вважаю, що якщо профспілки України продовжуватимуть боротьбу в тому ж загальмованому темпі, пропонуючи благі побажання без урахування існуючих реалій, то за розміром зарплати ми скоро будемо позаду Європи всієї. Так більше не може тривати, зрештою, потрібно виходити із «сплячки».

Сподіваюся, що оголошена Президентом ФПУ загальноукраїнська профспілкова дискусія дозволить профлідерам почути і проаналізувати пропозиції членів профспілок, які витікають із завдань та проблем, що постійно накопичуються.

Деякі результати дискусії вже знайшли відображення в газеті «Профспілкові вісті», зокрема в інтерв'ю з головою Полтавської обласної ради профспілок Леонідом Вернигорово. Вважаю, що більшість його суджень можуть стати базою для обговорення на Раді ФПУ.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. У профспілок України накопичилося багато завдань, тому не слід займатися пошуком нових цілей. Досить однієї, узагальненої в Законі «Про профспілки...» і статутах профспілок, – захист прав та інтересів трудящих. Вважаю, що мета профспілок – стати для трудящих надійним щитом від незаконних посягань паразитуючих «прошарків» суспільства на законну частку трудових доходів працівників.

2. У відносинах із соціальними партнерами профспілкам слід дотримуватися відведеної їм законодавством ролі самостійного і незалежного суб'єкта. При веденні переговорів не допускати жодного компромісу, що знижує рівень захисту прав та інтересів трудящих. Своєчасно укладати колективні договори й угоди.

При відстоюванні досягнутих прав застосовувати, за необхідності, передбачені законодавством заходи конфронтації (щоб Майдану не доводилося вирішувати частину профспілкових проблем), не допускаючи порушення ст. 22 Конституції України.

3. Припинити «довгограючу» і марну роботу з розробки Трудового кодексу. Аргументи щодо неспроможності чинного КЗпП на кшталт «він старий і має багато змін» є просто сміхотворними (у США «дуже стара» Конституція, проте це не заважає країні бути найбільш розвинутою державою світу).

Потрібно видати нову редакцію КЗпП, з урахуванням всіх змін, тоді він перестане бути «старим». А для бажаних змін у назві можна піти на компроміс і назвати КЗпП у новій редакції Трудовим кодексом України. Адже не можна, розробляючи новий закон, висмикувати з чинного закону трудові права, досягнуті попередниками, а потім «новий твір» здавати в архів як непотрібний.

Paica
Чирваоглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

У країні відбулося повне перезавантаження влади

Понад 80 загиблих, тисячі поранених, більше 50 зниклих безвісти... Така ціна перезавантаження влади в Україні і надії на інше майбутнє. Більше трьох місяців країна жила в тривожному очікуванні, в форматі постійних протистоянь. Трагічну розв'язку приніс останній тиждень. Тепер у державі інше керівництво, інша влада. «Профспілкові вісті» підготували огляд драматичних подій в Україні, що згодом будуть вписані до підручників новітньої історії країни.

ПОЧИНАЛИ З ЄВРОПИ, ЗАКІНЧИЛИ СНАЙПЕРАМИ

Протистояння в центрі столиці розпочалися три місяці тому, наприкінці осені. Формальним приводом для протестів стала зміна зовнішньополітичного курсу держави. Як відомо, в листопаді уряд несподівано відмовився від підписання Угоди про Асоціацію з Європейським Союзом, до якої готувалися кілька років.

Невідомо, чим би закінчилося протистояння і скільки простояли б люди на морозному Майдані. На думку експертів, приєднання до Європи «не тягне» на національну ідею України, і це точно не могло стати достатньо міцним приводом для тривалих протестів у центрі.

Але на протестувальників вийшов «Беркут». Уночі проти 1 грудня минулого року бійці спецпідрозділу напали на сплячих молодих людей. Отримавши команду розігнати Майдан, вони «децю» перевищили повноваження: людей, що втікали, наздоганяли, били до крові. Незалежно від віку, статі та професійної приналежності. А це вже стало справжньою підставою для того, аби вийшли тисячі, а згодом сотні тисяч людей. Революційний Київ був укріплений барикадами, проїзд у центрі заблокований. Протистояння з правоохоронцями протягом двох місяців то вщухали, то посилювалися. Вулиця

Грушевського нагадувала кадри голлівудського бойовика: дим від коктейлів Молотова та шумових гранат, вогонь і сморід від спаленої автомобільної гуми.

Між тим, опозиційні та провладні політики намагалися домовитися. Відбулося кілька зустрічей опозиційної трійки – Арсенія Яценюка, Віталія Кличка та Олега Тягнибока з Президентом та його найближчим оточенням. Максимум, чого вдалося домогтися опозиції – відставки Кабміну. Микола Азаров зняв із себе повноваження та виїхав до Австрії, а в. о. Прем'єра став Сергій Арбузов.

А на Майдані з'явилися перші жертви. Снайпер поцілів у людську гущу, внаслідок чого загинули троє людей. Це викликало нову хвилю обурення українців. На тлі побиття та катування журналістів, правозахисників та активістів «Автомайдану» загибель людей стала останньою краплею терпіння людей. Майдан знову зібрався і, що найгірше, почав радикалізуватися. Не маючи єдиного лідера, центру керівництва, протестувальники захоплювали державні будівлі, троцючили їх та провокували правоохоронців.

Паралельно в Маріїнському парку зібрався так званий «Антимайдан» – на підтримку влади і Віктора Януковича. Щоправда, «євромайданівці» звинувачували своїх опонентів у тому, що вони стоять за гроші, між тим як самі виступають «за ідею».

Справжня трагедія розігралася 18 лютого, коли мало відбулися чергове засідання Верховної Ради. Лідери опозиції наполягали на поверненні до Конституції 2004 року, яка звужувала повноваження Президента, і цього дня депутати мали знайти остаточний формат ухвалення цього рішення. Але під парламентом, у Маріїнському парку почалися сутички. Активісти Майдану спалили київський офіс Партії регіонів. І, як стверджують регіонали, вбили двох його співробітників.

Пожежа торкнулася і Будинку профспілок, кілька поверхів якого згоріли вщент. До протистоянь долучилися снайпери, походження яких досі не з'ясовано. Спочатку вони застрелили семеро людей, а в наступні дні кількість жертв налічувалася вже десятками. У тому числі з боку правоохоронців. Медики-волонтери, що розташувалися в приміщеннях Будинку офіцерів, кафе та магазинів, не встигали надавати допомогу пораненим. Треба віддати належне киянам: вони швидко забезпечили вуличні шпиталі всіма необхідними ліками.

Тривожні настрої охопили не лише центр Києва, а й околиці. Якщо раніше в спальних районах горіли автомобілі, то після драматичних подій на Майдані почали поширюватися чутки про так звані «тітушок» – озброєних «спортсменів», які залякують та б'ють людей, трощать автомобілі і магазини. У Києві почалася паніка: люди, налякані можливим дефіцитом бензину та продуктів, вишикувалися в черги біля заправок, магазинів та банкоматів.

ПАРЛАМЕНТ ЗГАДАВ ПРО СВОЮ МІСІЮ

Світ розгубився перед подіями на київському Майдані. Якщо раніше, під час «мирних» протистоянь, Європа та Америка лише здалеку погрозувала санкціями українським високопосадовцям, то після подій останнього тижня стало зрозуміло, що без їхнього втручання не обійтись.

На перемовини до Віктора Януковича з лідерами опозиції приїхали міністри закордонних справ Німеччини, Франції та Польщі, а також уповноважений з прав людини РФ Володимир Лукін та посол Росії в Україні Михайл Зурабов. Більше доби тривали перемовини. У результаті сторони (всі, крім представників Росії) підпи-

**Голова КМДА Володимир
Макеєнко запропонував
встановити пам'ятник за-
гиблим героям Майдану –
так званій «Небесній
сотні».**

Згідно з Конституцією 2004 року, за якою нині живе країна, в разі невіддатності чинного глави держави виконуючим обов'язки Президента є Голова Верховної Ради. Отже, до травневих президентських виборів країною керуватиме Олександр Турчинов.

Вулиця Грушевського нагадувала кадри голлівудського бойовика

сали угоду, за якою в країні змінюється Конституція, створюється коаліційний уряд, ухвалюється нове виборче законодавство, змінюється склад ЦВК (за пропорційною системою), а всі заарештовані учасники Майдану амністуються. Ще один важливий пункт угоди – розслідування кривавих подій у центрі столиці проходить під патронатом Ради Європи. Але головне, в угоді передбачалося проведення дострокових президентських виборів, які мали б відбутися після завершення конституційної реформи – у вересні, але не пізніше грудня 2014 року.

Між тим, головний внесок у розв'язання ситуації внесли саме народні депутати. Зібравшись у парламенті в «позаурочний» час, вони ухвалили постанову про засудження насильства на вулицях, зобов'язавши «силовиків» залишити центр міста. Як не дивно, постанова швидко запрацювала, і вже наступного дня на Грушевського, Банковій та прилеглих центральних вулицях не було жодного «беркутівця», мільонера чи солдата внутрішніх військ. Кровавпротиття зупинилося. А охорону державних будівель від мародерів взяли на себе загоны самооборони Майдану.

А парламент, якого надихнули результати їхньої роботи, почав працюва-

ти в неймовірному темпі та з такою ж неймовірною результативністю. Зокрема, 397 голосами відновили Конституцію 2004 року, що встановлює в державі парламентсько-президентську форму правління. Крім того, депутати ухвалили кілька кадрових рішень. Відсторонили від виконання обов'язків в. о. міністра МВС Віталія Захарченка (цю посаду посів Арсен Аваков), пізніше – генпрокурора Віктора Пшонку. Окремо було ухвалено закон, який надав можливість звільнити з в'язниці экс-прем'єра Юлію Тимошенко.

НОВА ВЛАДА БЕРЕТЬСЯ ДО РОБОТИ

Воістину історичним днем стала субота, 22 лютого 2014 року. Верховна Рада, відчувши силу, за кілька годин ухвалила низку важливих рішень. Так, було звільнено з посад Голову Верховної Ради Володимира Рибак та його першого заступника Ігоря Калетника. Натомість Головою парламенту було призначено заступника голови партії «Батьківщина» Олександра Турчинова. У той же день виявилось, що Президента Віктора Януковича немає у Києві. Державну резиден-

цію «Межгір'я» відкрили для відвідувачів. У чергу на проведення екскурсії виступали сотні машин та тисячі простих людей.

Президент пізніше виступив із заявою про те, що вважає події в Україні державним переворотом та порівняє їх з подіями у нацистській Німеччині 30-х років. Віктор Янукович запевнив, що жодного закону, ухваленого парламентом, не підпише. І що нікуди тікати, а також подавати у відставку не збирається.

Але депутати вирішили інакше. Безпрецедентною кількістю голосів – 328 – ухвалили постанову, згідно з якою Янукович, що «самоусунувся» від влади, відсторонюється від своїх обов'язків. Тією ж постановою Рада призначила дату дострокових президентських виборів – 25 травня 2014 року. На той самий день призначено і вибори мера Києва та Київради.

Крім того, парламент вніс низку кадрових змін. Зокрема, призначив нового голову НБУ – Степана Кубіва та генерального прокурора – Олега Махницького. Уповноваженим ВР з питань контролю за діяльністю СБУ призначено Валентина Наливайченка, в. о. голови МВС – Арсена Авакова.

Стало також відомо, що голова Президентської адміністрації Андрій Клюев

подав у відставку. Самого ж Віктора Януковича оголошено у загальнонаціональний розшук: це підтвердив новопризначений генпрокурор Олег Махницький. Більше того: у вівторок депутати ухвалили звернення до Міжнародного кримінального суду в Гаазі з вимогою притягнути до відповідальності Віктора Януковича, Віталія Захарченка, Віктора Пшонку та інших посадових осіб за злочини проти людяності.

Після рішень парламенту представники Партії регіонів, що вважалися найвідданішими соратниками Віктора Януковича, почали робити звинувачувальні заяви. Голова фракції ПР (з якої вже вийшли понад 70 депутатів) Олександр Єфремов заявив, що він та його соратники «не підтримують та засуджують злочинні накази Януковича», і що саме відсторонений президент несе відповідальність за те, що відбулося у країні.

Наразі у депутатів багато роботи. Потрібно якомога швидше висунути кандидатуру прем'єра та сформувати коаліційний уряд. Розглядається три кандидатури – Петра По рошенка, Арсенія Яценюка та Юлії Тимошенко. Вийшовши за рішенням суду із в'язниці, вона одразу ж прилетіла з Харкова у Київ та виступила на Майдані. Щоправда, брати участь у прем'єрадії Юлія Володимирівна не збирається. Експерти стверджують, що її амбіції сягають президентського крісла.

Частина України радіє останнім подіям, інша вважає їх державним переворотом та зрадою. Все частіше на Сході та Півдні держави лунають сепаратистські заклики. І хоча анонсований з'їзд депутатів усіх рівнів у Харкові під керівництвом губернатора Михайла Добкіна та мера Геннадія Кернеса не призвів до серйозних наслідків (зокрема – відокремлення частини України), збурення вже почалися у Криму. Кілька сотень активістів проросійських партій заблокували будівлю Верховної Ради півострова, вимагаючи від Росії втрутитися та допомогти.

Всім зрозуміло, що мир та спокій у нашій державі настане не скоро. І відповідальність за цей мир мають взяти нові керівники держави. Пам'ятаючи трагічні уроки Майдану, влада повинна усвідомити, що тепер її діяльність – під постійним контролем людей. І права на помилку вона більше не має.

ІСТОРІЯ ПОВТОРЮЄТЬСЯ 20 РОКІВ ПОТОМУ

Україна вже мала досвід проведення дострокових президентських виборів. У червні 1993 року на тлі важкої економічної ситуації розпочався страйк шахтарів Донбасу. За кілька днів він переріс у загальний протест підприємств Донбасу. Протестувальники висували не тільки економічні, а й політичні вимоги: зокрема, налагодити стосунки з Росією та надати більш широкі повноважен-

ня Донбасу. На хвилі страйків 19 червня 1993-го в Донецьку відбувся установчий з'їзд Комуністич-

ної партії України, забороненої раніше. У жовтні того ж року Компартію було знову зареєстровано. Приводом для протесту стало п'ятикратне підвищення цін без відповідної індексації зарплат. На вимогу протестувальників Верховна Рада ухвалила постанову про Всеукраїнський референдум, що мав висловити недовіру президенту і парламенту. Однак він так і не відбувся: питання були недостатньо чітко сформульовані, не

було коштів на його проведення, та й парламент якраз перебував на канікулах. Тож парламент скасував попередню постанову і призначив дострокові вибори до парламенту 27 березня, президента – 26 червня 1994 року. Чинний президент Леонід Кравчук вирішив добровільно скласти із себе повноваження, аби не допустити нагнітання ситуації в країні. У виборах взяли участь семеро кандидатів, у тому числі Леонід Кравчук та Леонід Кучма, який на

той момент був прем'єр-міністром. Змагання призвело до перемоги Кучми (52% проти 45%). Експерти стверджують, що ці президентські вибори стали першими, які чітко продемонстрували поділ України на Схід і Захід. За Леоніда Кравчука проголосували західні та центральні регіони, за Леоніда Кучму – Схід і Південь. Приблизно так само десять років потому розподілилися голоси українців за Віктора Ющенка та Віктора Януковича.

Нова модель вирішення трудових спорів в Україні

На засіданні Національної тристоронньої соціально-економічної ради, що відбулося 18 лютого, голова Національної служби посередництва і примирення Олександр Окіс презентував нову модель вирішення трудових спорів в Україні. Як було анонсовано у № 8, «ПВ» розповідають про базові принципи та основні риси нової української моделі вирішення трудових спорів.

Олена ОВЕРЧУК
«ПВ»

ПОТРЕБА У ЯКІСНИХ ЗМІНАХ

Український ринок праці, незважаючи на багату історію та розвиток соціального діалогу, потребує якісних змін. Нині норми, що створюють існуючу систему здійснення трудових прав та інтересів працівників, закріплені у низці законодавчих актів, прийнятих у різний час, що ускладнює їх правозастосування.

Аналіз практики вирішення трудових спорів в Україні показав, що індивідуальні трудові спори сконцентровані на судовому порядку вирішення, а колективні трудові спори, навпаки, мають (за винятком колективних трудових спорів, стороною в яких є працівники, на яких відповідно до закону поширюється заборона на проведення страйків) лише позасудовий порядок урегулювання і, фактично, позбавлені можливості розгляду в суді, що робить судову систему недостатньо ефективним інструментом розгляду трудових спорів.

При цьому не передбачено сприяння НСПП щодо урегулювання трудових конфліктів між працівником і роботодавцем у позасудовому порядку, недостатньо використовується потенціал соціального діалогу як найважливішої рушійної сили розвитку трудових правовідносин.

Усе це спонукало представників сторін профспілок і роботодавців спільно з НСПП розпочати роботу над формуванням нової моделі вирішення трудових спорів в Україні в напрямі становлення та розвитку спрощених і оперативних позасудових процедур.

Робота над новою моделлю вирішення трудових спорів в Україні значно активізувалася у 2011 році, коли за сприяння Шведського агент-

ства з питань розвитку і співробітництва (SIDA) в Україні було започатковано Шведсько-український проект у сфері вирішення трудових спорів на основі співпраці Національної служби посередництва Швеції та НСПП України.

Нову модель вирішення трудових спорів розробляла експертна група, до якої увійшли досвідчені фахівці – представники сторін соціального діалогу, НСПП, незалежні українські та шведські експерти.

ОСНОВНІ РИСИ І ПРИНЦИПИ

Нова модель базуватиметься на принципах верховенства права та законності; незалежності, рівноправності та правомочності сторін трудового спору; вирішення трудових спорів на основі соціального діалогу; оперативності вирішення трудових спорів та оптимальності передбачуваних строків; простоти та доступності процедури вирішення трудових спорів; пріоритетності примирних процедур і компромісних рішень при вирішенні трудових спорів; безоплатності примирних процедур для сторін трудового спору; обов'язковості рішення трудового арбітражу; взаємної відповідальності сторін трудового спору, їхніх представників за виконання рішень трудового арбітражу, зобов'язань за досягнутими домовленостями.

Для нової моделі будуть характерними такі риси:

1. Класифікація трудових спорів за предметом спору – трудові спори про права та трудові спори про інтереси.

Трудові спори про права стосуються невирішених розбіжностей щодо реалізації чи виконання вже існуючих трудових прав та обов'язків, встановлених законами, нормативно-правовими актами з питань трудових правовідносин, колективними договорами і угодами, нормативними актами роботодавця, трудовими догово-

ФОТО Кирила ЛАТИШЕВА

рами (контрактами), а також щодо тлумачення змісту колективних договорів і угод, трудових договорів (контрактів).

Трудові спори про інтереси стосуються невирішених розбіжностей щодо встановлення прав і обов'язків під час укладення нових колективних договорів і угод чи внесення змін до чинних. Тобто трудовий спір про інтереси породжується не існуючими правами, а інтересом однієї сторони створити таке право шляхом включення його до колективного договору, угоди і неоговореною іншою стороною.

Поділ трудових спорів на трудові спори про права та трудові спори про інтереси зумовлює і порядок їх вирішення. Так, трудові спори про інтереси вирішуються виключно у позасудовому порядку, а трудові спори про права – як у позасудовому, так і в судовому порядку.

2. Порядок вирішення трудових спорів включатиме мінімальну можливу кількість етапів, кожен з яких передбачатиме оперативність і безоплатність процедури та реальну можливість досягнення сторонами взаємоприйнятних рішень по суті спору.

3. Обов'язковість рішень трудових арбітражів, що створюються відповідно до закону для вирішення трудових спорів про права, та визначення чіткого механізму їх виконання.

4. Забезпечення права суб'єктів сторін трудового спору під час його вирішення на подання скарги без будь-якої шкоди для себе; безпосередню участь або через представників (у т. ч. організації профспілок і роботодавців вищого рівня) у вирішенні трудового спору; інформацію, необхідну для вирішення трудового спору, та прохід його вирішення, а також про заходи, які вживаються з метою його врегулювання; звернення до НСПП із проханням про сприяння у вирішенні трудового спору; акції протесту.

5. Підвищення ролі та забезпечення інституціональної спроможності НСПП.

6. Визначена роль профспілок і організацій роботодавців та їх представників у процедурах вирішення трудових спорів на всіх рівнях – від робочого місця до національного рівня. Законодавством будуть надані права профспілкам і організаціям роботодавців та їх об'єднанням у процедурах вирішення трудових спорів: визначати особливості здійснення позасудових процедур вирішення трудових спорів у колективних договорах і угодах; представляти інтереси працівника (ів)/роботодавців, які є членами організації, під час вирішення спору; сприяти веденню переговорів, де сторонами спору є особи – члени цих організацій або членські організації, що входять до складу об'єднань, федерацій шляхом надання методичної, організаційної допомоги та без-

посередньої участі своїх представників у цих переговорах; брати участь у роботі трудових арбітражів шляхом делегування до участі в їх роботі своїх представників; одержувати інформацію від державних органів, органів місцевого самоврядування та громадських організацій із питань, що стосуються предмета трудового спору; направляти своїх представників до судів загальної юрисдикції як народних засідателів.

7. Визначена конкретна відповідальність за порушення порядку вирішення трудових спорів і нормативно-правових ак-

тів із питань трудових правовідносин, колективних договорів та угод, трудових договорів (контрактів).

8. Інформаційне забезпечення процесу вирішення трудових спорів.

9. Системна державна професійна підготовка трудових посередників і трудових арбітрів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Зaproвадження нової моделі сприятиме: спрощенню існуючої в Україні системи вирішення трудових спорів і закладі основи нової моделі вирішення проблем у сфері соціально-трудових відносин; ефективності та оперативності повнення трудових прав та інтересів працівників; досягненню со-

Метою нової моделі вирішення трудових спорів в Україні є формування ефективного механізму вирішення трудових спорів на основі європейських стандартів і найкращого досвіду, згідно з якими організації роботодавців та профспілки відіграватимуть важливу роль і нестимуть конкретну відповідальність у вирішенні спорів, а держава забезпечуватиме основні правила і засоби остаточного їх вирішення.

ціального миру на ринку праці та соціальної стабільності; підвищенню ролі профспілок і організацій роботодавців; формуванню сприятливих умов для ведення бізнесу; покращенню умов праці, єдності поглядів на необхідність технічних змін та продуктивності, досягненню економічної стабільності та адаптації до ринкових змін; підвищенню рівня правової культури населення, обізнаності громадян про можливість врегулювання соціально-трудових проблем цивілізованим правовим шляхом за столом переговорів.

55%
ВИМОГ НАЙМАНИХ ПРАЦІВНИКІВ МАЮТЬ ВИМОГИ ЩОДО НЕВИКОНАННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВЦЯ ПРО ПРАЦЮ; 39% ПРИПАДАЄ НА ВИМОГИ ЩОДО ВИКОНАННЯ КОЛДОВОРУ

ЮВІЛЕЙ

ДОБРИ СПРАВИ – ДЛЯ ЛЮДЕЙ

У кожного своя доля. Від того, скільки добрих справ зроблено для людей, залежить визнання в житті, авторитет і мудрість керівника. У профспілках України, мабуть, знайдеться не так багато людей, які майже 40 років очолювали б обласну галузеву профспілку. Саме такою є голова Закарпатської обласної профспілкової організації працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг Галина Іллівна Сваричевська.

Голова обкому профспілки Галина Сваричевська вручає пам'ятник відзнаки облпрофспілки голові об'єднаного профкому «Барва» В'ячеславу Гасинцю

Фото автора

Сергій БАРАНЧИКОВ

завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської обласної ради профспілок

Після того, як у 1975 році її було обрано головою обкому профспілки працівників державної торгівлі та споживчої кооперації, керівники підприємств цих галузей на конкретних справах відчували принциповість профспілкового лідера, її вимогливість до себе і до інших, уміння доводити розпочату справу до кінця. З ініціативи профспілки було визначено спільне стратегічне завдання: докорінно поліпшити умови праці людей на кожному підприємстві. Це була галузева соціальна програма, розрахована на десять років, яка у підсумку дала реальні результати. На кожному підпри-

ємстві торгівлі, громадського харчування поступово облаштували кімнати, де можна було переодягтися, відпочити, пообідати. Питаннями створення належних умов праці займалися керівники обласної, міськрайонної структур, вони розглядалися на засіданнях президії обкому профспілки, колеги управління торгівлі, правління облспоживспілки. Турботу профспілки відчували тисячі працівників цієї сфери нашої області безпосередньо на місцях.

Іншим важливим напрямом роботи профспілки стало запобігання порушенням трудового законодавства. Тоді рідко хто з працівників змушений був звертатися за захистом своїх прав у суді. Адже керівники підприємств галузі відчували свою відповідальність за дотримання чинного законодавства та силу профспілки

в обстоюванні інтересів людей. Окрім того, захисні функції успішно виконували працівники апарату обласної профспілки – тоді однієї з найчисленніших у Закарпатті, десятки звільнених голів профорганізацій – у торгівлі, громадському харчуванні, споживчій кооперації.

На жаль, нині про все це доводиться говорити в минулому часі. Галузь першою в незалежній Україні стала на шлях приватизації, утворилися сотні нових невеликих підприємств. Керівнику обласної галузевої профспілки довелось по-новому будувати взаємовідносини з новими власниками, пропонувати їм шляхи співпраці. За участі галузевої профспілки було створено об'єднаний профком «Барва» (голова В'ячеслав Гасинець), до складу якого ввійшло понад 30 первин-

них профорганізацій різних галузей діяльності, де на облік перебувало понад три тисячі спілчан. З досвідом його роботи ознайомилися члени президії, голови первинних профорганізацій.

Але ж абсолютна більшість підприємств галузі – невеликі приватизовані структури. Як їх об'єднати? До прикладу, Галина Сваричевська була ініціатором утворення об'єднаної профорганізації підприємств міста Хуст, яка успішно здійснює соціально-економічний захист спілчан. Профорганізатором і координатором дій була Марія Росоха; досвід цієї роботи галузева профспілка узагальнила у буклеті, який було рекомендовано іншим профорганізаціям нашої області.

Не залишає поза увагою профспілка і колишніх працівників підприємств торгівлі та громадського харчування. З ними організуються зустрічі в Ужгороді, Мукачевому, Берегові, Хусті, нішінім пенсіонерам – ветеранам праці допомагають морально й матеріально.

Відчувають підтримку профспілки й багатодітні родини, учасники війни, чорнобильці, воїни-афганці, які працюють на підприємствах галузі. Десять студентів та учнів навчальних закладів, які є членами профспілки, отримують стипендії від обласної профорганізації. А турбота про оздоровлення дітей працівників галузі? Щороку за рахунок різних джерел фінансування, у тому числі профспілкового бюджету, оздоровлюється 90-100 дітей. За сприяння профспілки групи дітей із навчальних закладів організова-

но виїжджали до столиці України на свято новорічної ялинки. Цього року під час відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка за участю профспілки три групи студентів та учнів відіають шевченківські місця у Каневі на Черкащині. Серед добрих справ, ініційованих обласним профлідером галузі, – організація поїздок профактиву для обміну досвідом в інші області України, проведення цікавих культурно-масових заходів, колективне відзначення професійного свята, передплата на газету «Профспілкові вісті» тощо.

За багаторічну сумлінну працю Галина Сваричевська відзначена нагородами – орденем «Знак Пошани», медаллю «Ветеран праці», Почесною грамотою та знаком Закарпатської обласної ради. В 2004 році їй було присвоєно почесне звання «Заслужений працівник соціальної сфери України». Про її активну громадську діяльність свідчать і профспілкові нагороди – Почесний знак колишнього ВДРПС «За багаторічну роботу в профспілці», нагрудний знак Федерації профспілок України «Профспілкова відзнака», Почесний срібний знак Загальної конфедерації профспілок «За заслуги перед профспілковим рухом», ювілейна медаль Конфедерації профспілки працівників торгівлі та інші.

23 лютого Галина Іллівна Сваричевська відзначила чергову ювілейну дату, з чим їй сердечно вітали колеги, профактив галузі. Здоров'я, щастя, радості, нових добрих справ для людей, шанова ювілярко, на многа я і блага я літ!

12.00
ВАЖЛИВІ ФАКТИ
ПРО УКРАЇНУ ТА СВІТ

15.00
АКТУАЛЬНІ ТЕМИ
З ПЕРШОДЖЕРЕЛ

18.00
ОБ'ЄКТИВНО
З ЦЕНТРУ ПОДІЙ

21.00
РЕТРОСПЕКТИВА
ДНЯ

СЬОГОДНІ
інформаційна програма

НОВИНИ 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ

Львівське Національне Радіо України в ефірі: телеканалом «ТБІ» (канал №17) з 12.00 до 13.00 «ТРК-1».

ТВІЙ
інформаційний
простір

ФІНАНСИ

ПІЛЬГИ З ОПОДАТКУВАННЯ ІНВАЛІДІВ

? Які пільги при сплаті податків мають підприємства й організації громадських організацій інвалідів?

Право на пільги з оподаткування підприємств та організацій інвалідів передбачено Законом України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (Закон). Так, відповідно до ст. 14-1 Закону, підприємства та організації інвалідів мають право на пільги із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) відповідно до законів України з питань оподаткування. Застосовувати означені пільги такі підприємства та організації мають право за наявності дозволу на право користування пільгами з оподаткування, який надається на квартал, півріччя, три квартали, рік центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері соціального захисту інвалідів, ветеранів війни. Цей орган може делегувати в установленому Кабінетом Міністрів України порядку повноваження з надання адмінпослуг бюджетній установі, що належить до сфери його управління. Центральний орган виконавчої влади визначає доцільність надання держдопомоги підприємствам та організаціям інвалідів у вигляді пільг з оподаткування, поворотної та безповоротної фінансової допомоги (фінансова допомога), позик, сприяє в наданні пріоритетів при розміщенні держзамовлення, у працевлаштуванні інвалідів та інших формах, а також здійснює облік і контроль за використанням такої допомоги.

Відповідно до ст. 14-2 Закону рішення про надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування, отримання позик, фінансової допомоги, дотацій приймаються центральним органом виконавчої влади у сфері соціального захисту інвалідів, ветеранів війни, обласними, Київською та Севастопольською міськдержадміністраціями, органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим (АРК) з питань соціальної політики, виходячи з техніко-економічного та соціального обґрунтування заходів, для здійснення яких використовуватимуться ці кошти. Рішення центрального органу виконавчої влади, обласних, Київської та Севастопольської міськдержадміністрацій, органу виконавчої влади АРК з питань соціальної політики про надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування або відмову в наданні такого дозволу має бути вмотивованим і базуватися на аналізі соціальної значимості відповідного підприємства, організації інвалідів та можливості працевлаштування інвалідів. Центральний орган виконавчої влади у сфері соціального захисту інвалідів, ветеранів війни, приймає рішення щодо: – надання дозволу підприємствам та організаціям громадських органі-

зацій інвалідів на право користування пільгами з оподаткування; – доцільності надання фінансової допомоги (крім фінансової допомоги на здійснення заходів щодо фізкультурно-спортивної реабілітації, яка надається за поданням Національного комітету спорту інвалідів України), дотацій з урахуванням фінансових можливостей Фонду соціального захисту інвалідів. Обласні, Київська та Севастопольська міськдержадміністрації, орган виконавчої влади АРК з питань соціальної політики приймають рішення з питань, зазначених у частині третій цієї статті, стосовно під-

приємств та організацій інвалідів, що отримали за попередній податковий рік валовий дохід в обсязі, меншому за 8400 мінімальних зарплат. Порядок надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування для підприємств та організацій громадських організацій інвалідів (Порядок), затверджений постановою Кабінету від 08.08.2007 № 1010, критерії надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування, підстави для відмови в наданні такого дозволу та його скасування, а також порядок та умови надання позик, фіндопомоги, дотацій підприємствам та організаціям громадських організацій інвалідів визначаються урядом з урахуванням пропозицій всеукраїнських громадських організацій інвалідів. Відповідно до ст. 14-3 Закону рішення про скасування дозволу на право користування пільгами з оподаткування приймається центральним органом виконавчої влади у сфері соціального захисту інвалідів, ветеранів війни в разі: – отримання заяви від громадської організації інвалідів щодо скасування зазначеного дозволу; – подання відповідних органів доходів і зборів та інших держорганів про порушення законодавства України підприємством, організацією інвалідів; – неефективності вироб-

Підприємства та організації громадських організацій інвалідів мають право на пільги із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) відповідно до законів України з питань оподаткування.

ничі діяльності та відсутності соціальної значимості, за результатами аналізу центральним органом виконавчої влади, соціально-економічних показників діяльності підприємства, організації громадської організації інвалідів; – ліквідації підприємства, організації громадської організації інвалідів.

– копію держакта на право постійного користування землею або копію довідки про нормативну грошову оцінку земельної ділянки в разі звернення за отриманням дозволу на право користування пільгами щодо земельного податку; – бізнес-план діяльності підприємства (філії, відокремленого підрозділу); – розрахунок суми витрат, пов'язаних з переробкою сировини, обробкою комп-

лектувальних виробів, складових частин, інших покупних товарів, для визначення ціни товарів, які безпосередньо виготовляються підприємством, організацією; – довідку про розмір середньомісячної зарплати в еквіваленті повної зайнятості працівників та інвалідів, які мають на підприємстві, в організації основне місце роботи; – копії податкових і фінансових звітів.

ДОПОМОГА ТА ДОГЛЯД НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

? Хто може надавати соціальні послуги певним категоріям осіб? Якими нормативними документами регулюється організація такої діяльності?

Відповідно до ст. 7 ЗУ «Про соціальні послуги» суб'єкти, що надають такі послуги, здійснюють свою діяльність згідно із статутними документами, цивільно-правовими договорами (для фізичних осіб – підприємств), в яких визначено перелік послуг, категорії осіб, яким вони надаються, за наявності відповідної підготовки їхніх працівників, із дотриманням державних стандартів соціальних послуг, етичних, правових норм і принципів їх надання. Критерії діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги, встановлюються Кабінетом Міністрів України. Суб'єкти, що надають соціальні послуги, на договірних засадах можуть залучати до виконання цієї роботи інші підприємства, установи, організації, фізичних осіб, зокрема волонтерів.

Перелік соціальних послуг затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері соціальної політики. Вони можуть надаватися як за плату, так і безоплатно. Державні та комунальні суб'єкти, а також інші суб'єкти, що надають соціальні послуги із залученням бюджетних коштів, в обсягах, визначених державними стандартами, безоплатно надають такі послуги:

- громадянам, які не здатні до самообслуговування в зв'язку з похилим віком, хворобою, інвалідністю і не мають рідних, які повинні забезпечити їм догляд і допомогу;
- громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах у зв'язку з безробіттям і зареєстровані в державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, бездомністю, стихійним лихом, катастрофами, а також особам, яких визнано біженцями або такими, що потребують додаткового захисту, якщо їх середньомісячний дохід нижче встановленого прожиткового мінімуму;
- дітям та молоді, які перебувають у складній життєвій ситуації в зв'язку з інвалідністю, хворобою, сирітством, безпритульністю, малозабезпеченістю, конфліктами і жорстоким ставленням у сім'ї.

Крім зазначених у частині п'ятій цієї статті, соціальні послуги в обсягах, визначених держстандартами, можуть надаватися із встановленням диференційованої плати залежно від доходу таких осіб у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Соцпослуги понад обсяги, визначені держстандартами, надаються за плату. Порядок регулювання тарифів на соцпослуги встановлюється урядом. Фізичним особам, які надають соцпослуги, признаються і виплачуються компенсаційні виплати в порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Критерії діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

ЩО ПОТРІБНО?

ГОТУЄМО ПАПЕРИ...

? Які документи потрібні для отримання дозволу на пільгове оподаткування?

Відповідно до частини третьої Порядку для отримання дозволу підприємство, організація подає до обласних, Київської та Севастопольської міськдержадміністрацій, Міністерства соціальної політики АРК: – заяву громадської організації інвалідів (засно-

вник) про надання підприємству, організації дозволу; – копії установчих документів підприємства, організації, а також засновника, крім випадків, визначених у порядку; – копію положення про філію, відокремлений підрозділ підприємства; – довідку про чисельність працюючих інвалідів, видану територіальним відділенням Фонду соціального захисту інвалідів;

Це те, що залишилося від нашого Будинку профспілок

Один із вихідних, коли зібралися декілька мільйонів мітингувальників

Час жалоби

Кирило ЛАТИШЕВ
Фото Анатолія ЛИСЕНКА,
Кирила ЛАТИШЕВА

Те, що сталося у нашій країні цієї зими, запам'ятається надовго всім небаайдужим – чи то українцям, чи чужоземцям. Починалося все мирною ходою-протестом, на яку донедавна мали право всі громадяни. Саме в такий спосіб кожен міг висловити власну точку зору, протест проти несправедливості, однак закінчилося це жорсткою загибеллю ні в чому не винних людей. Час покаже, чи були ці жертви марними, а чи стали початком змін у правильному напрямку. Однак сьогодні можна впевнено сказати: саме вони змусили змінити ставлення кожного з нас до уряду та всього, що відбувається навколо.

Прощання із загиблими

Квітами засипали барикади, де пролилася кров

Жодна влада не варта людського життя...

Верхні отвори, де вставлені квіти, це отвори від куль снайперів. У того, хто був за цим щитом, шансів не було

ГАМБУРГЕР ЯК СИМВОЛ «НОВОГО МИСЛЕННЯ»

Багато хто претендує на роль винахідника цього, вже культового, продукту. Щось схоже на бургер «майстрували» ще всередині XIX століття. Проте вважається, що американський гастроном Луї Лессінг, уродженець німецького міста Гамбург, першим зробив бургер саме таким, яким

ми його знаємо: дві круглі булочки, змащені томатним соусом, між ними гаряча котлета й неодмінний листочок салату. Й від 28 липня 1900 року, продавши перший гамбургер у своєму місті Нью-Хевен, він почав заробляти на цьому невеликі гроші. Уявляєте, ще на самому початку XX

століття один з найдалекіших предківників громадського харчування збагнув, що темп життя дедалі прискорюється, і його ділові співвітчизники, постійно кудись поспішаючи, потребують легкої їжі «на ходу» більше, ніж тривалого перебування в ресторанах, тим більше довгої ме-

тушні на власних кухнях. Через чотири роки, 1904-го, гамбургери взяли участь у Всесвітній виставці у Нью-Йорку, справили враження, але мусили й далі, приблизно років 30, боротися за пріоритет у серцях американців. Виходить так, що бургери справді пощастило якраз у роки Великої депресії.

Попри визнану шкідливість «чисто чоловічої їжі» (як стверджують експерти) і навіть

судові процеси, що не раз сколихували мережі фаст-фуду, гамбургер, так само, як і джинси, досі є символом Нового Світу, розповідає nechtportal.ru. До слова, кунжутом булочки почали посипати на початку 60-х років минулого століття, коли дієтолог Уеслі Пондс, сквалшивши поживність гамбургера, довів, що він є дуже важким для людського шлунку. А кунжутне насіння поліпшує й полегшує процес травлення.

Його родзинка

СЛАВЕТНИЙ КУЛІНАР МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ

Гоголь і кулінарія нероздільні ще більше, ніж Россія і кулінарія. Микола Васильович був, як відомо, людинолюб-добрішого похмурою, іпохондричного складу. Але радо приймав у себе друзів, і для них у нього завжди був прекрасний чай та якісь немислимі солодощі, які сам обожнював і які решта людей навіть не бачили в крамницях. А як похвалиш господаря, здається, подаруєш йому найвищу в світі насолоду! Від широго хлібосольства, читаємо в kulina.ru, народилася в Гоголя звичка урочисто відзначати свої іменини – 9 травня, в розпал весни. Був він такого дня надзвичайно приязний і дотепний – неперевіреним співрозмовник! Один з його сучасників згадував подібний приєм: «Гоголь безупинно піднімав кришки з каструль та нюхав аромати, що струмували з них. Слідкував за тим, як смажилися перепели й каплуни, як закипали вареники з вишнею, а в духовці шипів масний багатощаровий пиріг. Давав безліч високоавторитетних порад. Запрошений шеф-кухар популярного московського трактиру почувався кухаренком-початківцем. Обід видався на славу! Сергій Тимофійович Аксаков адресував Гоголю знаменитий тост: «Читаючи вас, я завжди відчував, що в змалюванні малоросійських страв ви фантазуєте. А сьогодні, скуштувавши ваші кулінарні шедеври, кажу відверто: ви ще пом'якшили барви».

Коли Микола Гоголь повернувся з Італії, слава про його кулінарні таланти багаторазово примножилася. В пам'яті про свою другу батьківщину Гоголь привіз невідому в Москві, але вже улюблену ним страву – макарони із сиром (спагеті). Підстав для такої прихильності мав немало: спагеті легко приготувати (надто за його холостяцького способу життя), вони самі по собі дуже смачні, а головне – за всієї простоти дарують надзвичайний простір для фантазії! Приміром, можна пригостити їх пармезаном, можна приготувати найрізноманітніші соуси. А вже кулінарної фантазії геніальному письменникові не бракувало! Гоголь буквально чаклував над своєю макаронами, додавав то спеції, то прянощі, то вершкове масло або цукор. Й ніхто не міг за один раз з'їсти їх стільки, скільки він.

Навіть в Італії, за тим же джерелом, письменник примудрявся диктувати рестораторам свої правила приготування. Тож кожна поява синьйора Ніколо в траптарії перетворювалася на маленьку виставу: моторні хлопчачки, cameriere, котрі звикли до нього, дивляться Гоголю у вічі й очікують на вказівки, типу «макарон, сиру, гірчиці, оцту, цукру, брокколі...». Все швидко виконується, далі Гоголь педантично додає до страви ще чогось необхідного в чітко визначених ним самим пропорціях і – прошу до столу! Чимало його тамтешніх друзів навіть спеціально приходили слідом до ресторана, аби потішитися. Той же Аксаков з цього приводу зауважував: «Він так від усієї душі опікувався цією справою, наче то було його улюблене ремесло». Можна інакше сказати: все, що він робив, – робив професійно, з любов'ю!

ПАН ЛИМОН | КРІЗЬ СЕРПАНОК СТОЛІТЬ

ФРУКТ КОРИСНИЙ, НЕПРОСТИЙ...

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

К олі вже така тема, не можу втриматися, щоб не згадати один кумедний випадок напередодні падіння російської монархії. Влітку в міському садудесь на півдні України мав виступати духовий оркестр, відкриваючи програму державним (у 1833–1917 рр.) гімном Російської імперії «Боже, царя храни». Місцеві хлопчачки, перейняті загальним революційним піднесенням, заздалегідь усілися на першій лаві, просто перед сценою. В кожного у кишені був лимон. Щойно диригент змахнув батуткою й полилися перші звуки, хлопці повіяли своїми лимонами й заходилися демонстративно їх гризти, гучно прищмокуючи. На цьому, звісно, музика перейшла в какофонію, а далі й скінчилася, бо оркестр не давала духовиком вибухнути жодної «живої» ноти...

Лимон – гарний плід. Але кислий. Проте дуже корисний. Але страшенно кислий. Однак він неймовірно шляхетний – наш головний і незамінний друг у десятках випадків, пов'язаних передусім із здоров'ям, а також багатьма побутовими ситуаціями.

Одна кавказька легенда розповідає (phenomenonsofhistory.com), що якоесь улюбленець-слуга одного з місцевих царів у чомусь завинив, і розгніваний володар наказав ув'язнити його й годувати лише одним і тим самим видом їжі. Вартові запитали: яким саме? Цар, уже трохи охолонувши, відповів: «Нехай сам обирає». Й тоді опальний слуга попросив давати йому лише... лимони. Всі були здивовані, однак той пояснив: «Аромат лимона звеселятиме мої думки, шкірка й зерна будуть корисні для мого серця, в м'якоті знайдуть собі їжу, а соком тамуватому спірагу». Доволі цікавий урок, що оповідає нам про чималі знання далеких пращурів і про те значення, якого надавали вони згаданому фрукту.

Лимон – фрукт загадковий, пише Н. Зеленьова (там же). По-перше, ніх-

то й ніколи не бачив цієї рослини в «дикому» вигляді, в неї немає батьківщини (думається, все ж таки є – Індія або Китай, тихоокеанські тропічні острови), по-друге, лимони в сиву давнину називалися «індійські яблука». Власне, це воїни Александра Македонського з-поміж іншої дивини завезли з Індії до Європи цікаві жовто-зеленкуваті плоди, яких тут досі ніхто й ніколи не бачив. Отже – індійські яблука, так було зрозуміліше. А в скандинавських легендах згадуються «золоті яблука безсмертя»: кому пощастило поласувати ними, той не знав хвороб старості, жив довго й почувався молодим. Принагідно згадаймо й деякі російські народні казки: «Почув цар, що десь ростуть молодильні яблука...» – ну й, звичайно, послав синів знайти, набрати, привезти. Думалося і справді яблука, а йдеться, отже, про лимони!

Судячи з усього, слідом за самим лимоном (наслідком, паростками, плодами) із Сходу в Європу потрапили певні фрагменти його історії. Тому не випадково, починаючи з Іс-

вали пити чай неодмінно з лимоном, ще згодом розробили низку особливих кулінарних рецептів на його основі. Далі почали застосовувати лимон як засіб для лікування ран та легених захворювань, зрештою, за чимало століть до відкриття вітаміну С саме китайці за допомогою лимона вилікували цингу. Однак лише у XVIII столітті в англійському флоті було введено обов'язкове щоденне приймання 30 г лимонного соку, й відтоді британських моряків почали називати «лимонниками».

Авіценна називав лимон кращими ліками при серцевих захворюваннях, давні єгиптяни переконувалися, що лимон знешкодить отруєну їжу, запобігає багатьом тяжким хвороб-

Неймовірно, але факт: там, де росте лимонне дерево, повітря очищується практично від усіх мікробів, стаючи стерильним. (zelenplaneta.ru)

панії IX століття, а далі в усіх європейських країнах лимони вважалися суперцінним продуктом і коштували шалено дорого, розкіш мати власне лимонне дерево, зокрема в Росії, могли дозволити собі лише дуже заможні люди. Йшлося передусім про його цілющі й омолоджуючі властивості. Ажте, приміром, китайці ще 4 тис. років тому згадували лимон у своїх літописах, згодом рекоменду-

бам, давні греки, які захоплювалися ароматом і кольором лимона, зробили його емблемою своїх веселощів; а в період середньовіччя вірили, що цей фрукт рятує від чуми.

Ну, а ми з вами пам'ятаємо, що коли після важкого фізичного навантаження випити сік із трьох лимонів, змішаний із трьома столовими ложками меду, можна швидко поновити сили й дістати заряд бадьорості.

«ЛИМОННИ» ПРИТЧІ

Я коесь королева Великобританії Єлизавета II (phenomenonsofhistory.com) запросила на чай Дмитра Шостаковича. Допиши, композитор ложечкою витяг із склянки шматочок лимона й з'їв його. Етикет цього не передбачав, і всі присутні розгубилися. Тоді королева вирішила виправити становище: вона теж дістала із своєї

склянки лимон і з'їла його. Після того вся країна взяла собі за звичку неодмінно насамкінець їсти той шматочок лимону, що був у чашці. А відомий американський автор у галузі нового мислення й один із створювачів літературного жанру «самодопомога» (self-help book) Наполен Хіл писав: «Коли життя протягає вам лимон, не нарікай-

те, – зроби із нього лимонад. Я не знаю фрукта, кориснішого за лимон. Щоразу, йдучи до крамниці, я неодмінно купую чимало лимонів, удамо викладаю їх на гарну тарелю, й від цього цитрусу завжди підносить мені настрій». Зрештою, як відомо, французьке місто Ментон, основний виробник цитрусів на континенті, є всевітньо ві-

домим «майданчиком» для проведення славетних цитрусівих фестивалів. Лимон став символом міста й прикрашає місцевий герб. Усе це, звісно, відповідає легенді, за якою «Єва, таємно зірвавши лимон у райському саду, закопала його там, де згодом і виникло місто Ментон». Виходить, наша прародителька зналася не лише на яблуках...

СПОРТ

ПЕРЕМОЖНА ХОДА ХАРЛАН

Не знає собі рівних у новому році на етапах Кубка світу наша Ольга Харлан – минулими вихідними вона виграла третє поспіль змагання, тріумфувати в бельгійському Генті. Загалом у Бельгії скарбничка збірної України з фехтування на шаблях поповнилася двома нагородами. Олімпійська чемпіонка Ольга Харлан у боротьбі за медалі цього разу змагалася з американками, яких наша спортсменка здолала з однаковим рахунком 15:11. У півфіналі представниця Миколаєва здобула перемогу над Дормагою Вожняк, а у фіналі перемогла дворазову олімпійську чемпіонку Марієль Загуніс. Згодом у командному змаганні Ольга разом з подругями по команді Галиною Пундик, Ольгою Жовнір та Оленою Вороніною виборола ще й «бронзу» турніру. У півфіналі наші дівчата поступилися одним укусом збірної команді Італії – 44:45, а у двобойі за бронзу перемогли французькою – 45:43.

ОЛІМПІЗМ | ФІНІШУВАЛА ОЛІМПІАДА В СОЧІ

ВПИСАЛИ ІМЕНА В ІСТОРІЮ

У неділю в Сочі офіційно закрились XXII зимові Олімпійські ігри. У заключному параді учасників на головній спортивній арені Ігор – стадіоні «Фішт» взяли участь 88 національних збірних, серед яких із траурними стрічками пройшла й команда України.

Володимир ПОЛТАЄВ
спеціально для «ПВ»

строю Валею та подругами по команді Юлією Джимою й Оленою Підгрушною не мала рівних, майже на півхвилини обійшовши росіянок, які фінішували другими.

Наша команда за кількістю та якістю нагород повторила свій найуспішніший виступ на зимових олімпіадах (на дебютних для незалежної України Іграх-1994 в норвезькому Ліллекхаммері «золото» у фігурному катанні здобула Оксана Баюл, а «бронзою» відзначилася біатлоністка Валентина Цербе). Хоча насправді, якби у нас створили гідні умови для життя і тренувань спортсменів, ми могли б отримати значно більший медальний «урожай». Адже в Сочі відзначилися й колишні наші співвітчизники: «золото» здобули фігуристка Тетяна Волосожар у змаганнях спортивних пар і фрістайлістка Алла Цупер у лижній акробатиці, «срібло» – в активі Володимира Григор'єва у шорт-треку на дистанції 1000 м, «бронзу» приміряла Олена Савченко знову ж таки у змаганнях спортивних пар...

З іншого боку, українська команда в Сочі була досить молодою, адже із 43 атлетів нашої збірної 24 вперше виступали на Олімпійських іграх. Тож сподіватимемося на більш успішний її виступ на наступних XXIII Іграх – зимові Олімпіади відбудеться у 2018 році в корейському Пхенчхані.

Прапор країни несла олімпійська чемпіонка в естафеті та бронзова призерка в спринтерській біатлонній гонці на 7,5 км Віта Семеренко. Наша команда вийшла на парад учасників з траурними стрічками на знак жалоби за загиблими співвітчизниками під час протистояння в Києві.

Загалом, на Олімпіаді в Сочі спортсмени розіграли 98 комплектів нагород у 15 дисциплінах. Медалі дісталися представникам 26 країн

світу. У неофіційному медальному заліку перемогу здобула збірна Росії, в активі якої 13 золотих, 11 срібних і 9 бронзових медалей (господарі випередили всіх і за загальною кількістю здобутих нагород – 33). На другій позиції розташувалися норвежці (11, 5, 10), третіми стали канадці (10, 10, 5).

Українцям у Сочі вдалося здобути дві олімпійські нагороди – спочатку «бронзу» в спринті виграла Віта Семеренко, а згодом вона ж у складі жіночої естафети разом із се-

ФУТБОЛ | ГОТУЄМОСЬ ДО ЄВРО-2016

ОСНОВНІ СУПЕРНИКИ – ІСПАНЦІ

Минулої неділі в Ніцці відбулося жеребкування кваліфікаційного турніру чемпіонату Європи 2016 року. Збірна України потрапила до групи «С», де сперечатиметься з командами Іспанії, Словаччини, Білорусі, Македонії та Люксембургу за право виступити на полях Франції, яка прийматиме турнір орієнтовно з 10 червня по 10 липня 2016 року.

Володимир ПОЛТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Учасників кваліфікації було поділено на кошики відповідно до рейтингу в таблиці коефіцієнтів УЄФА, сформованому на підставі результатів у кваліфікації і фінальних турнірах ЧС-2010, Євро-2012, а також відбору ЧС-2014. Україна, завдяки вдалим виступам в останні роки, потрапила до другого кошика. Оскільки під час жеребкування спочатку визначалася учасники з першого ко-

шика, а потім з кінця, то «синьо-жовта» дружина опинилася серед тих, хто дізнався про суперника останнім, коли групи були вже сформовані. У кваліфікації виступатимуть 53 команди (серед них дебютант – збірна Гібралтару), яких було розділено на 9 груп (8 по 6 команд, до останньої ж потрапили 5 учасників відбору). Відповідно до рішення Виконкому УЄФА у фінальному турнірі Євро-2016 вперше зіграють 24 команди. Напряму право виступати у Франції отримують по дві перші команди з групи, а також одна,

яка продемонструє найкращий результат серед колективів, які посіли третє сходинки у своїх групах. Решта тих, хто став третіми, у стикових матчах визначають останніх фіналістів, які долучаться до збірної – господаря змагань. Судячи із складу учасників групи «С», нашим співвітчизникам цілком до снаги пробитися до вирішальної стадії наступного континентального турніру, оминувши згубні для нас матчі плей-оф. Як підтвердив відбір на цьогорічний фінальний турнір світової першості в Бразилії, прокладати двобойні на вибування збірна України досі так і не здолала. Оцінку суперникам і шанси наших футболістів у відборі до Євро-2016 «ПВ» представлять читачам в одному з найближчих номерів, а поки пропонуємо вашій увазі склад усіх груп кваліфікаційного раунду та розклад ігор збірної України.

Збірна Іспанії – чинний чемпіон Європи

УЧАСНИКИ КВАЛІФІКАЦІЇ ДО ЄВРО-2016:

- Група «А»: Нідерланди, Чехія, Туреччина, Латвія, Ісландія, Казахстан.
- Група «В»: Боснія та Герцеговина, Бельгія, Ізраїль, Уельс, Кіпр, Австрія.
- Група «С»: Іспанія, УКРАЇНА, Словаччина, Білорусь, Македонія, Люксембург.
- Група «D»: Німеччина, Ірландія, Польща, Шотландія, Грузія, Гібралтар.
- Група «Е»: Англія, Швейцарія, Словенія, Естонія, Литва, Сан-Марино.
- Група «F»: Греція, Угорщина, Румунія, Фінляндія, Північна Ірландія, Фарерські острови.
- Група «G»: Росія, Швеція, Австрія, Чорногорія, Молдова, Ліхтенштейн.
- Група «H»: Італія, Хорватія, Норвегія, Болгарія, Азербайджан, Мальта.
- Група «I»: Португалія, Данія, Сербія, Вірменія, Албанія.

УКРАЇНА У ВІДБОРІ ЄВРО-2016:

- 2014 рік
- 8 вересня: Україна – Словаччина
- 9 жовтня: Білорусь – Україна
- 12 жовтня: Україна – Македонія
- 15 листопада: Люксембург – Україна
- 2015 рік
- 27 березня: Іспанія – Україна
- 14 червня: Україна – Люксембург
- 5 вересня: Україна – Білорусь
- 8 вересня: Словаччина – Україна
- 9 жовтня: Македонія – Україна
- 12 жовтня: Україна – Іспанія

коротко

ОЛІМПІЗМ

БУБКА ПІДБИВ ПІДСУМКИ

Після повернення із столиці XXII зимових Олімпійських ігор президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка підбив підсумки виступу українських спортсменів.

Головний олімпієць країни вважає виступ нашої команди успішним, оскільки попередню олімпійську нагороду Україна здобувала на зимових Іграх 8 років тому, а «золото» виграла аж 20 років назад. «Перемога біатлоністок в естафеті – це було щось неймовірне! Недарма президент МОК Томас Бах назвав це досягнення одним з найвидатніших моментів зимових

Олімпійських ігор в Сочі, підкресливши, що це досягнення стало могутнім, важливим символом єдності під час непростих часів в Україні», – підкреслив Сергій Бубка. Президент НОКУ також відзначив цілий ряд високих результатів наших спортсменів, які потрапили в десятку країн у змаганнях з біатлону, фрістайлу та фігурного катання.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

ХТО ПОІДЕ В СОПОТ?

7–9 березня в польському Сопоті проходить чемпіонат світу з легкої атлетики в приміщенні. Збірну України на змаганнях представлятимуть 20 атлетів.

Головним відбірковим стартом до світової першості став чемпіонат України в приміщенні, що відбувся в Сушах. Від участі в турнірі були звільнені два атлети – Наталія Лупу (готується за індивідуальним планом) та Андрій Проценко (перехворів незадовго до чемпіонату України). Керівником олімпійної делегації призначено олімпійську чемпіонку Наталію Добринську, яка також запрошена ІААФ як посол Міжнародної асоціації легкоатлетичних

федерацій. Серед спортсменів захищатимуть кольори національного прапора: у жінок – Наталія Погребняк, Наталія Лупу, Ольга Ляхова, Світлана Шмідт, Анна Плотичина, Ірина Герасченко, Анна Корнута, Ольга Салдуха, Ольга Голодна, Галина Облещук, Анна Мельниченко, Аліна Фьодорова; у чоловіків – Віталій Бутрим, Юрій Кримаренко, Андрій Проценко, Віктор Кузнецов, Олексій Касьянов, Дмитро Бікулов, Євген Гуцол, Данило Даниленко.

УВАГА!

Триває передплата

центральної профспілкової видань на 2014 рік

Вартість передплати на 2014 рік:

газета «Профспілкові вісті» – 156,00 грн (передплатний індекс – 22152),

журнал «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 68,04 грн (передплатний індекс – 22909).

Передплатити видання можна в будь-якому поштовому відділенні України за «Каталогом видань України» або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua

ЯК ДОГЛЯДАТИ ЗА ОДЯГОМ З ВИШИВКОЮ?

Вишивка сьогодні надзвичайно модна, такий одяг виглядає ексклюзивно, дорого, оригінально. Не варто забувати, що вишивка – рід доволі примхлива, тому такий одяг потребує особливого догляду.

Праці вишиті речі треба в воді, температура якої не перевищує 30–40 градусів. Використовуйте миючі засоби для прання виробів із делікатних тканин. Такий одяг краще прати вручну, але якщо не маєте часу, слід скористатися машинним пранням у режимі «ручне прання».

У кожному разі не віджимайте вишиті вироби. Покладіть їх на рушник, скрутіть у ролон і злегка помніть його, щоб рушник вбирвав вологу. Після прання вироби зазвичай зморщуються в місці вишивки. Не бійтеся! Це нормально. Після того, як одяг висохне, все стане на свої місця.

Під час прасування вишитий виріб слід злегка зволожити, інакше місце вишивки не розгладиться. Аккуратно прасуйте вишивку доти, доки вона не стане ідеальною. Якщо ж це не вдається зробити, скористайтеся «бабусиним» методом – поставте вишивку під прес і дочекайтеся повного висихання.

ДОЗВІЛЛЯ

ГОРОСКОП

3–10 березня

ОВЕН
Будьте обачними й намагайтеся менше висловлюватися на чужу адресу чи демонструвати своє невдоволення. Авантюри та інтриги можуть обернутися проти вас.

ТЕРЕЗИ
Для успіху величезна роль належить власним силам. Не варто віддавати перевагу миттєвому задоволенню перед чимось складним, незнайомим, але значущим.

ТЕЛЕЦЬ
У сімейних стосунках на перший план виходять традиції: робіть так, як завжди було прийнято у вашій сім'ї або в сім'ї партнера. Вас можуть розчарувати ваші близькі, ви побачите, що не можете на них покластися сповна.

СКОРПІОН
У сімейних стосунках на першому плані повинні бути обов'язки, а також можливість усе зробити правильно. Якщо ви залишаєтеся без роботи, боротися за те, щоб повернутися, зараз безглуздо. Розцінюйте такий поворот як шанс, наданий долею.

СТРЕЛЕЦЬ
Цього тижня першочерговими будуть обов'язки, а також можливість усе зробити правильно. Якщо ви залишаєтеся без роботи, боротися за те, щоб повернутися, зараз безглуздо. Розцінюйте такий поворот як шанс, наданий долею.

БЛИЗНЮКИ
Найкраще проявити себе практиком і скептиком. Зараз для вас важливо не «зіркі з неба халати», а твердо стояти на ногах. На підставі цього і вибудовуйте свої життєві плани.

КОЗЕРІГ
Для вас важливо, що і хто сказав, подумав, припустив. Навіть якщо розумієте, що сказане – помилка, не переживайте. Усі питання краще вирішувати безконфліктно.

РАК
Тиждень сприятливий для завершення старих справ. Якщо щось не складеться, краще наполягати на своєму.

ЛЕВ
Ідеї, що виникнуть цього тижня, будуть вдалими тільки в тому випадку, коли вони є видозміною чогось старого, вже вами випробуваного. Щось принципово нове не увінчається успіхом.

ВОДОЛІЙ
Після почутого або після участі в якомусь з'ясуванні стосунків намагайтеся переключитися на щось інше і не продовжуйте «варитися» в тому, що вже давно минуло.

ДІВА
Розраховуйте лише на власні сили та фінанси. Ретельно перевіряйте інформацію та документацію, аби не припуститися помилки.

РИБИ
Будьте обережні: намагайтеся нічого не порушувати і не потрапляти в ситуації, які можна трактувати двояко.

НЕЗВИЧАЙНІ БІБЛІОТЕКИ СВІТУ

LA TETE AU CARRE У НИЦЦІ, ФРАНЦІЯ

фото з Інтернету

Ця скульптура називається La Tete au Carre, що в перекладі означає «мислення в коробці». Будівлю створив скульптор і художник Саша Росно. Всередині незвичайної споруди діє бібліотека. Проект було розроблено для Центральної бібліотеки в Ніцці. Будівля 26 метрів заввишки, всередині голови розташовано три поверхи бібліотеки.

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», майдан Незалежності, 2, м. Київ, 01012 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – пірничка передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Наталію Муращенко з м. Ромни Сумської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 8.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати пірничку передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 8

Grid of words and their solutions. Includes a crossword puzzle grid and a list of words like 'МІСЦЕ', 'ПІРНИЧКА', 'СКОРПІОН'.

Правильні відповіді – «воронка».

СМАЧНОГО!

КУРЯЧІ ТЕФТЕЛИ В КАРТОПЛЯНИХ КОШИКАХ

Вам потрібно:

- 4 картоплини
- 250 г курячого фаршу
- 1 невелика цибулина
- 2 яйця
- 30 г вершкового масла
- олія
- 100 г сиру
- 2 ст. ложки відвареного рису, сіль / перець, улюблені приправи за смаком

Готуємо так:

- Картоплю відварити, зробити пюре, додати м'яке вершкове масло, 1 яйце, 50 г натертого сиру, посолити.
- Цибулю дрібно порізати й обсмажити до золотистого кольору.
- У фарш додати цибулю, рис, яйце, посолити, поперчити й перемішати. Можна додати свіжу зелень або улюблені трави за смаком.
- Картопляне пюре покласти у форми для кексів, які попередньо змастити олією.
- Посипати тертим сиром і випікати 40 хвилин при температурі 190 градусів. Смачного!

Large crossword puzzle grid with clues in Ukrainian. Includes a picture of a woman and a parrot.